

Bruksela, dnia XXX
COMP A3
[...] (2013) XXX draft

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) nr .../...

z dnia XXX r.

**uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu
art. 107 i 108 Traktatu**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

SPIS TREŚCI

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) nr .../... uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.....	3
ROZDZIAŁ I.....	17
ROZDZIAŁ II Wymogi proceduralne	26
ROZDZIAŁ III Przepisy szczególne dotyczące różnych kategorii pomocy.....	27
Sekcja 1 – Pomoc regionalna	27
Sekcja 2 – Pomoc dla MŚP	32
Sekcja 3 – Pomoc na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną	39
Sekcja 4 - Pomoc szkoleniowa.....	42
Sekcja 5 - Pomoc dla pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji oraz pracowników niepełnosprawnych	43
Sekcja 6 - Pomoc na ochronę środowiska	45
ROZDZIAŁ IV Przepisy końcowe	56
ZAŁĄCZNIK I Definicje.....	58
Definicje dotyczące pomocy regionalnej	61
Definicje dotyczące pomocy dla MŚP	67
Definicje dotyczące Pomocy na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną	69
Definicje dotyczące pomocy na ochronę środowiska	73
ZAŁĄCZNIK II Definicje MŚP	77
ZAŁĄCZNIK III Informacje dotyczące pomocy państwa wyłączonej na warunkach niniejszego rozporządzenia	82
ZAŁĄCZNIK IV Formularz wniosku dotyczący efektu zachęty (określonego w art. 6).....	90
ZAŁĄCZNIK V Przepisy dotyczące jednej strony internetowej państwa członkowskiego ...	91

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) nr .../...

z dnia **XXX** r.

uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 994/98 z dnia 7 maja 1998 r. dotyczące stosowania art. 92 i 93 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa¹, w szczególności jego art. 1 ust. 1 lit. a) i b),

po opublikowaniu projektu niniejszego rozporządzenia [*odniesienie do Dz.U.*],

[po konsultacji z Komitetem Doradczym ds. Pomocy Państwa,]

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Finansowanie publiczne spełniające kryteria art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („Traktatu”) stanowi pomoc państwa i wymaga zgłoszenia do Komisji na mocy art. 108 ust. 3 Traktatu. Jednak zgodnie z art. 109 Traktatu, Rada może określić rodzaje pomocy, które są zwolnione z obowiązku zgłoszenia. Zgodnie z art. 108 ust. 3 Traktatu Komisja może przyjąć rozporządzenia odnośnie do tych kategorii pomocy państwa. Na mocy rozporządzenia (WE) nr 994/98 Rada postanowiła, że zgodnie z art. 109 Traktatu następujące kategorie mogą być wyłączone z wymogu zgłoszenia: pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw („MŚP”), pomoc na działalność badawczo-rozwojową, pomoc na ochronę środowiska, pomoc szkoleniowa i na zatrudnienie oraz pomoc zgodna z zatwierdzoną przez Komisję dla każdego państwa członkowskiego mapą pomocy regionalnej. Na tej podstawie Komisja przyjęła rozporządzenie (WE) nr 800/2008 uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (zwane dalej „ogólnym rozporządzeniem w sprawie wyłączeń grupowych”)², które obowiązuje do dnia 31 grudnia 2013 r.

¹ Dz.U. L 142 z 14.5.1998, s. 1.

² Dz.U. L 214 z 9.8.2008, s. 3.

- (2) Komunikatem dotyczącym unowocześnienia unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa³ Komisja zainicjowała szerszy przegląd zasad pomocy państwa. Główne cele tego unowocześnienia to: (i) trwałe, inteligentne i sprzyjające włączeniu społecznemu wzrost gospodarczy na konkurencyjnym rynku wewnętrznym, przyczyniający się jednocześnie do postępu działań państw członkowskich na rzecz bardziej efektywnego wykorzystania finansów publicznych; (ii) skoncentrowanie przeprowadzanych przez Komisję kontroli *ex ante* środków pomocy na sprawach mających największy wpływ na rynek wewnętrzny, przy jednoczesnym wzmocnieniu współpracy państw członkowskich w zakresie egzekwowania reguł pomocy państwa; oraz (iii) optymalizacja reguł i umożliwienie szybszego podejmowania lepiej uzasadnionych i solidniejszych decyzji w oparciu o wyraźne przesłanki ekonomiczne, wspólne podejście i jasne obowiązki.
- (3) Niniejsze rozporządzenie umożliwia lepsze określenie priorytetów w zakresie egzekwowania oraz większe uproszczenie i powinno być połączone z większą przejrzystością, skuteczną oceną i kontrolą zgodności z zasadami pomocy państwa na szczeblu krajowym i europejskim, a jednocześnie zachowywać proporcjonalność i utrzymywać kompetencje instytucjonalne Komisji i państw członkowskich.
- (4) Doświadczenie Komisji związane ze stosowaniem rozporządzenia (WE) nr 800/2008 umożliwiło jej, z jednej strony, lepiej określić warunki, na których pewne kategorie pomocy można uznać za zgodne z rynkiem wewnętrznym, i rozszerzyć zakres wyłączeń grupowych oraz, z drugiej strony, zwiększyć przejrzystość i monitorowanie oraz zapewnić właściwą ocenę dużych programów pod kątem ich wpływu na konkurencję na rynku wewnętrznym.
- (5) Ogólne warunki stosowania niniejszego rozporządzenia można określić w oparciu o zestaw wspólnych zasad, które mają na celu zapewnienie, by pomoc służyła celowi leżącemu we wspólnym interesie, naprawiała jasno zdefiniowaną niedoskonałość rynku lub zaspokajała potrzebę w obszarze spójności, miała wyraźny efekt zachęty, była właściwa i proporcjonalna, została przyznana z zachowaniem pełnej przejrzystości oraz z uwzględnieniem mechanizmu kontroli i regularnej oceny oraz aby nie zakłócała konkurencji i wymiany handlowej ponad to, co można uznać za zgodne ze wspólnym interesem.
- (6) Wszelka pomoc, która spełnia wszystkie warunki niniejszego rozporządzenia, zarówno ogólne, jak i szczegółowe, dotyczące odpowiednich kategorii pomocy powinna być zwolniona z obowiązku zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 Traktatu.
- (7) Pomoc w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu, nie objęta niniejszym rozporządzeniem, nadal podlega wymogowi zgłoszenia na mocy art. 108 ust. 3 Traktatu. Niniejsze rozporządzenie nie ogranicza możliwości zgłaszania przez państwa członkowskie pomocy, której cele odpowiadają celom w nim określonym.
- (8) W świetle potencjalnie szkodliwych skutków dużych programów niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do programów, których planowane

³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: „Unowocześnienie unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa” z dnia 8.5.2012 r., COM(2012)209 final.

lub faktyczne wydatki roczne przekraczają próg oparty na PKB i wartości bezwzględnej, przede wszystkim w celu poddania ich systematycznej ocenie.

- (9) Niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do pomocy preferującej produkty krajowe względem produktów przywożonych ani do pomocy na działalność związaną z wywozem. Nie powinno mieć zwłaszcza zastosowania do pomocy na tworzenie i funkcjonowanie sieci dystrybucji w innych państwach. Pomoc na pokrycie kosztów uczestnictwa w targach handlowych bądź kosztów badań lub usług doradczych potrzebnych do wprowadzenia nowego lub już istniejącego produktu na nowy rynek nie powinna zasadniczo stanowić pomocy na działalność związaną z wywozem.
- (10) Zasadniczo niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do większości sektorów gospodarki. W niektórych sektorach zakres należy jednak ograniczyć ze względu na specjalne zasady, które się do nich stosuje. W sektorze rybołówstwa i akwakultury niniejsze rozporządzenie powinno dotyczyć tylko pomocy szkoleniowej, pomocy na dostęp do finansowania dla MŚP, pomocy w obszarze działalności badawczej i rozwojowej, pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności oraz pomocy dla pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych. Jeśli chodzi o działalność w zakresie produkcji podstawowej produktów rolnych, niniejsze rozporządzenie powinno odnosić się jedynie do regionalnej pomocy operacyjnej (rekompensata tytułem dodatkowych kosztów innych niż koszty transportu w regionie najbardziej oddalonym), pomocy na działalność badawczą i rozwojową, pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomocy na ochronę środowiska oraz pomocy dla pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji oraz pracowników niepełnosprawnych, w zakresie, w jakim te kategorie pomocy nie są objęte rozporządzeniem Komisji (...) *[zastępującym rozporządzenie Komisji (WE) nr 1857/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z produkcją produktów rolnych]*.
- (11) Poza pomocą szkoleniową, uregulowaną specjalnymi przepisami w rozporządzeniu Komisji [rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych dotyczące rolnictwa], niniejsze rozporządzenie powinno odnosić się do przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, z zastrzeżeniem spełnienia określonych warunków. Do celów niniejszego rozporządzenia nie powinno się uznawać za przetwarzanie lub wprowadzanie do obrotu czynności wykonywanych w gospodarstwach jako niezbędny element przygotowania produktu do pierwszej sprzedaży, ani też pierwszej sprzedaży przez producenta surowców na rzecz podmiotów zajmujących się odsprzedażą lub przetwórstwem i czynności przygotowujących produkt do takiej pierwszej sprzedaży. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł, że z dniem przyjęcia przez Unię aktów prawnych w celu ustanowienia wspólnej organizacji rynku w danym sektorze rolnictwa państwa członkowskie mają obowiązek powstrzymania się od wszelkich działań mogących zaszkodzić tej organizacji lub wprowadzających od niej odstępstwa. Z tego względu niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do pomocy, której wysokość ustalana jest na podstawie ceny lub ilości produktów nabytych lub wprowadzonych na rynek, ani do pomocy, która wiąże się z obowiązkiem podzielenia się nią z producentami surowców.

- (12) Biorąc pod uwagę decyzję Rady z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla⁴, niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do pomocy mającej na celu ułatwianie zamykania niekonkurencyjnych kopalń węgla objętej cytowaną decyzją Rady z dnia 10 grudnia 2010 r. Oprócz wspomnianego rodzaju pomocy, niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do sektora węglowego z wyjątkiem pomocy regionalnej.
- (13) Komisja musi zadbać o to, aby zatwierdzona pomoc nie wpłynęła na warunki wymiany handlowej w sposób sprzeczny ze wspólnym interesem. Pomoc na rzecz beneficjenta, na którym ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z wcześniejszej decyzji Komisji uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym, należy więc wyłączyć z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia.
- (14) Pomoc przyznawaną przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji należy wyłączyć z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia, ponieważ pomoc taka powinna być poddana ocenie pod kątem zgodności z wytycznymi w sprawie pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację zagrożonych przedsiębiorstw⁵, aby uniknąć ich obchodzenia. Aby zagwarantować pewność prawa, należy ustanowić jasne kryteria, które nie wymagają przeprowadzania oceny wszystkich szczegółowych aspektów sytuacji przedsiębiorstwa w celu określenia, czy dane przedsiębiorstwo należy uznać za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji do celów niniejszego rozporządzenia.
- (15) Egzekwowanie przepisów dotyczących pomocy państwa zależy w wysokim stopniu od współpracy z państwami członkowskimi. Państwa członkowskie powinny zatem podejmować wszelkie środki konieczne do zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem, w tym zgodności pomocy indywidualnej przyznanej w ramach programów objętych wyłączeniem grupowym.
- (16) Ze względu na większe ryzyko zakłócenia konkurencji, duże kwoty pomocy udzielonej indywidualnie lub łącznie powinny być oceniane przez Komisję w momencie dokonywania zgłoszenia. Dla każdej kategorii pomocy należy więc określić progi w zakresie stosowania niniejszego rozporządzenia na takim poziomie, który uwzględni kategorię pomocy i jej prawdopodobny wpływ na konkurencję. Każda pomoc przekraczająca takie progi nadal podlega obowiązkowi zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu.
- (17) W trosce o przejrzystość, równe traktowanie i możliwość skutecznego monitorowania niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie jedynie do pomocy, w przypadku której można dokładnie obliczyć z wyprzedzeniem ekwiwalent dotacji brutto bez konieczności przeprowadzania oceny ryzyka („pomoc przejrzysta”). W przypadku niektórych szczególnych instrumentów pomocy, takich jak pożyczki, gwarancje, środki fiskalne, środki finansowania ryzyka oraz, w szczególności, zaliczki zwrotne, niniejsze rozporządzenie powinno określać warunki, na których można je uznać za przejrzyste. Pomoc w formie gwarancji należy uznać za przejrzystą, jeżeli

⁴ Dz.U. L 336 z 21.12.2010, s. 24.

⁵ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2, przedłużone komunikatem Komisji dotyczącym przedłużenia okresu ważności Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw z dnia 1 października 2004 r., Dz.U. C 296 z 2.10.2012, s. 3.

ekwiwalent dotacji brutto obliczono na podstawie bezpiecznych stawek określonych w odniesieniu do danego rodzaju przedsiębiorstwa. Na przykład w odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorstw w obwieszczeniu Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji ⁶ określono wysokości rocznych stawek, powyżej których gwarancje państwa zostaną uznane za niestanowiące pomocy.

- (18) Aby mieć pewność, że pomoc jest niezbędna i zachęca do rozwoju dalszej działalności lub projektów, niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do pomocy dla działalności, którą beneficjent mógłby prowadzić w istniejących warunkach rynkowych. Pomoc powinna być zwolniona z obowiązku zgłoszenia na mocy niniejszego rozporządzenia tylko wówczas, gdy prace dotyczące realizacji projektu lub działań objętych pomocą rozpoczęto po przedłożeniu przez beneficjenta pisemnego wniosku o pomoc
- (19) **DODATKOWA OPCJA DOTYCZĄCA EFEKTU ZACHĘTY DLA DUŻYCH PRZEDSIĘBIORSTW:** *W odniesieniu do wszelkiej pomocy objętej niniejszym rozporządzeniem przyznanej beneficjentowi będącemu dużym przedsiębiorstwem, państwo członkowskie powinno – oprócz warunków odnoszących się do MŚP – zapewnić także, aby beneficjent przeanalizował, w dokumencie wewnętrznym, rentowność wspomagane projektu lub działalności z pomocą oraz bez niej. Państwo członkowskie powinno sprawdzić także, czy wspomniany dokument potwierdza istotne zwiększenie rozmiaru lub zakresu projektu lub działania, istotne zwiększenie całkowitej kwoty, jaką beneficjent przeznaczają na projekt lub działanie objęte pomocą, lub też znaczące przyspieszenie zakończenia projektu lub działania. W przypadku pomocy regionalnej za podstawę istnienia efektu zachęty można również uznać fakt, że na danym obszarze objętym pomocą nie przeprowadzono by projektu inwestycyjnego w takiej formie bez udziału pomocy.*
- (20) Efekt zachęty pomocy *ad hoc* przyznanej dużym przedsiębiorstwom na ogół trudno ustalić, w związku z czym tę formę pomocy należy wyłączyć z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia. Komisja będzie weryfikować w kontekście zgłoszenia istnienie efektu takiej pomocy w oparciu o kryteria określone w odpowiednich wytycznych, zasadach ramowych lub innych wspólnotowych instrumentach prawnych. **ALTERNATYWNA OPCJA DOTYCZĄCA POMOCY AD HOC DLA DUŻYCH PRZEDSIĘBIORSTW:** *W zakres niniejszego rozporządzenia należy włączyć pomoc ad hoc dla dużych przedsiębiorstw, pod warunkiem że państwo członkowskie uprzednio sprawdzi, czy z przedstawionej przez beneficjenta dokumentacji faktycznie wynika istotne zwiększenie rozmiaru lub zakresu projektu czy działania lub kwoty z nim związanej.*
- (21) Automatyczne programy fiskalne nadal powinny podlegać szczególnemu warunkowi efektu zachęty, jako że pomoc wynikająca z tych programów jest przyznawana w ramach innych procedur niż w przypadku pozostałych kategorii pomocy. Ten szczególnie warunek oznacza, że wyżej wymienione programy powinny być przyjęte przed rozpoczęciem jakichkolwiek działań dotyczących realizacji projektu lub działań objętych pomocą. Warunek ten nie ma jednak zastosowania w przypadku kolejnych wersji programu pomocy fiskalnej pod warunkiem, że dana działalność była już objęta poprzednimi programami fiskalnymi. Momentem zasadniczym przy ocenie efektu

⁶ Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 10.

zachęty takich programów jest moment określenia środka fiskalnego w ramach pierwszego programu, który jest następnie zastępowany kolejnymi wersjami programu.

- (22) Istnienie efektu zachęty można zakładać w odniesieniu do: pomocy na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji w formie subsydiów płacowych, pomocy na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych, pomocy na dostęp MŚP do finansowania pomocy oraz pomocy w formie ulg podatkowych w zakresie podatków na ochronę środowiska, jeżeli spełnione są szczególne warunki określone dla tych kategorii pomocy w niniejszym rozporządzeniu.
- (23) Aby pomoc była proporcjonalna i ograniczona do niezbędnej kwoty, należy w miarę możliwości określić maksymalne kwoty pomocy w postaci intensywności pomocy w stosunku do ogółu kosztów kwalifikowalnych. Aby zapewnić proporcjonalność środków pomocy, w przypadku, kiedy nie można ustalić maksymalnej intensywności pomocy, ponieważ nie można wyodrębnić kosztów kwalifikowalnych lub w celu udostępnienia prostszych instrumentów dla małych kwot, należy określić maksymalne kwoty pomocy wyrażone w wartościach nominalnych. Intensywność pomocy i maksymalne kwoty pomocy należy - w kontekście doświadczenia Komisji - ustalić na poziomie, który ogranicza do minimum zakłócenia konkurencji w sektorze, któremu udziela się pomocy, a jednocześnie umożliwia właściwe naprawienie danej niedoskonałości rynku lub rozwiązanie kwestii spójności. W odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej, intensywność pomocy musi odpowiadać poziomom intensywności dozwolonym w mapach pomocy regionalnej.
- (24) Do obliczania intensywności pomocy powinno się stosować kwoty przed potrąceniem podatku lub innych opłat. Wartość pomocy wypłacanej w kilku ratach powinna być dyskontowana na dzień jej przyznania. Wartość kosztów kwalifikowalnych powinna także być dyskontowana na dzień przyznania pomocy. Jako stopę procentową stosowaną do dyskontowania oraz do obliczania kwoty pomocy w przypadku pomocy udzielanej w innej formie niż dotacja należy stosować stopę referencyjną mającą zastosowanie w dniu przyznania pomocy zgodnie z komunikatem Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych⁷. Wyodrębnienie kosztów kwalifikowalnych powinno być poparte jasną, szczegółową i aktualną dokumentacją. W przypadku, kiedy pomoc przyznaje się w postaci korzyści podatkowych, raty pomocy powinny być dyskontowane na podstawie stóp referencyjnych obowiązujących w dniach, w których poszczególne korzyści podatkowe stają się skuteczne. Należy propagować stosowanie pomocy w formie zaliczek zwrotnych, gdyż takie instrumenty podziału ryzyka zdecydowanie sprzyjają zwiększeniu efektu zachęty. W związku z powyższym należy ustanowić, że w przypadku gdy pomoc przyznawana jest w formie zaliczek zwrotnych, możliwe jest zwiększenie odpowiednich progów intensywności pomocy określonych w niniejszym rozporządzeniu, z wyjątkiem pomocy regionalnej (która może być wyłączona tylko pod warunkiem, że jest zgodna z zatwierdzonymi mapami).
- (25) W przypadku korzyści podatkowych dotyczących podatków należnych w przyszłości stopa referencyjna oraz dokładna wysokość rat pomocy mogą nie być znane z wyprzedzeniem. W takim przypadku państwa członkowskie powinny z góry określić

⁷ Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6.

pułap zdyskontowanej wartości pomocy, przestrzegając progów intensywności pomocy. Następnie, kiedy znana już jest kwota pomocy danej raty na dany dzień, można przeprowadzić dyskontowanie na podstawie stopy referencyjnej mającej wówczas zastosowanie. Ogólną kwotę ustalonego pułapu należy pomniejszyć o zdyskontowaną wartość każdej raty pomocy („kwota ograniczona górnym limitem”).

- (26) Aby ustalić, czy określone w niniejszym rozporządzeniu progi pomocy indywidualnej powodujące obowiązek zgłoszenia oraz progi maksymalne intensywności pomocy są przestrzegane, należy uwzględnić całkowitą kwotę środków pomocy państwa dla projektu lub działalności objętych pomocą, niezależnie od sposobu finansowania tego wsparcia. W zakresie w jakim – zatwierdzając środki unijne zarządzane centralnie przez Komisję – Komisja ocenia całościowo łączną kwotę pomocy ze środków publicznych i ocenia przy tym zgodność z zasadami pomocy państwa, środków unijnych, które nie są bezpośrednio ani pośrednio kontrolowane przez państwo członkowskie i nie stanowią pomocy państwa, nie należy uwzględniać do ustalenia, czy progi powodujące obowiązek zgłoszenia i progi maksymalnej intensywności pomocy są przestrzegane.
- (27) Niniejsze rozporządzenie powinno również określać, w jakich okolicznościach możliwe jest kumulowanie różnych rodzajów pomocy. Pomoc wyłączoną na mocy niniejszego rozporządzenia oraz wszelką inną pomoc zgodną z rynkiem wewnętrznym, wyłączoną na mocy niniejszego rozporządzenia lub zatwierdzoną przez Komisję można kumulować, pod warunkiem że takie środki pomocy dotyczą różnych, możliwych do wyodrębnienia kosztów kwalifikowalnych. W przypadku gdy różne źródła pomocy dotyczą tych samych – pokrywających się częściowo lub w całości – możliwych do wyodrębnienia kosztów kwalifikowalnych, kumulacja powinna być dopuszczalna do wysokości najwyższej intensywności pomocy lub kwocie pomocy mającej zastosowanie w odniesieniu do tejże pomocy na mocy niniejszego rozporządzenia. Niniejsze rozporządzenie powinno określić także specjalne zasady dotyczące kumulacji środków pomocy, w przypadku których można – lub nie można - wyodrębnić kosztów kwalifikowalnych, celem kumulacji z pomocą *de minimis* oraz kumulacji z pomocą na rzecz pracowników niepełnosprawnych.
- (28) Zważywszy na fakt, że pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu jest w zasadzie zakazana, ważne jest, aby wszystkie strony miały możliwość sprawdzenia, czy pomoc została przyznana zgodnie z obowiązującymi przepisami. Przejrzystość pomocy państwa jest zatem niezbędna do właściwego stosowania postanowień Traktatu i prowadzi do większej zgodności z zasadami, odpowiedzialności, wzajemnej oceny oraz lepszej skuteczności wydatków publicznych. W celu zapewnienia przejrzystości niniejsze rozporządzenie powinno wprowadzać obowiązek utworzenia przez każde państwo członkowskie jednej strony internetowej poświęconej kwestiom pomocy państwa. Strona ta powinna być samodzielna lub pobierać informacje z kilku stron internetowych (portali). Na takiej stronie państwa członkowskie powinny publikować informacje zbiorcze na temat każdego środka pomocy wyłączonego na mocy niniejszego rozporządzenia, w standardowej formie, jak również pełny tekst takiego środka oraz informacje o udzieleniu pomocy indywidualnej. Obowiązek ten powinien być warunkiem zgodności pomocy indywidualnej z rynkiem wewnętrznym. Linki do stron internetowych dotyczących pomocy państwa we wszystkich państwach członkowskich powinny być opublikowane na stronie internetowej Komisji. Zgodnie z art. 3 rozporządzenia (WE) nr 994/98 informacje zbiorcze na temat poszczególnych

środków pomocy wyłączonych na mocy niniejszego rozporządzenia powinny być publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

- (29) W celu zapewnienia skutecznego monitorowania środka pomocy, zgodnie z art. 3 rozporządzenia (WE) nr 994/98, należy ustanowić wymogi dotyczące sprawozdawczości państw członkowskich na temat środków pomocy, które zostały zwolnione na mocy niniejszego rozporządzenia i stosowania niniejszego rozporządzenia. Aby umożliwić Komisji lepsze monitorowanie wpływu kumulacji pomocy, państwa członkowskie powinny informować o przyznaniu pomocy indywidualnej przekraczającej pewne kwoty pomocy. Należy również ustalić zasady dotyczące dokumentacji pomocy wyłączonej na mocy niniejszego rozporządzenia, jaką powinny prowadzić państwa członkowskie, z uwagi na okres przedawnienia ustanowiony w art. 15 rozporządzenia (WE) nr 659/1999⁸.
- (30) W celu zwiększenia skuteczności przepisów dotyczących ogólnych kryteriów zgodności określonych w rozdziale I niniejszego rozporządzenia i przepisów dotyczących wymogów proceduralnych określonych w rozdziale II, Komisja musi mieć możliwość wycofania przywileju wyłączenia grupowego w stosunku do przyszłych środków pomocy w przypadku nieprzestrzegania przepisów określonych we wspomnianych rozdziałach. Komisja może ograniczyć wycofanie przywileju wyłączenia grupowego do środków na rzecz pewnych beneficjentów lub przyjętych przez pewne organy. W przypadku niespełnienia ogólnych warunków zgodności określonych w rozdziale I, przyznana pomoc nie podlega przepisom niniejszego rozporządzenia, w związku z czym stanowi pomoc niezgodną z prawem, którą Komisja zbada w ramach odpowiedniej procedury określonej w rozporządzeniu (WE) nr 659/1999. W przypadku niespełnienia warunków określonych w rozdziale II przywilej wyłączenia grupowego w odniesieniu do przyszłych środków pomocy zostaje wycofany bez względu na fakt, że w przeszłości środki te podlegały wyłączeniu grupowemu.
- (31) Aby wyeliminować różnice, które mogłyby spowodować zakłócenie konkurencji, oraz aby ułatwić koordynację różnych krajowych i unijnych inicjatyw dotyczących MŚP, a także ze względu na przejrzystość administracyjną i pewność prawną, definicja MŚP stosowana na potrzeby niniejszego rozporządzenia powinna opierać się na definicji zawartej w zaleceniu Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw⁹ oraz aktu zastępującego w przyszłości to zalecenie.
- (32) Pomagając w likwidacji ograniczeń doznawanych przez regiony w niekorzystnym położeniu, pomoc regionalna sprzyja gospodarczej, społecznej i terytorialnej spójności państw członkowskich oraz Unii jako całości. Celem pomocy regionalnej jest pomoc w rozwoju obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania poprzez wspieranie inwestycji i tworzenie miejsc pracy w kontekście zrównoważonego rozwoju. W obszarach, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu, pomoc regionalną można przyznać na tworzenie nowych i rozbudowę istniejących zakładów, dywersyfikację produkcji zakładu lub zasadniczą zmianę dotyczącą całociowego procesu produkcyjnego istniejącego zakładu. Mając na uwadze fakt, że duże przedsiębiorstwa w mniejszym stopniu niż MŚP są dotknięte ograniczeniami

⁸ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1.

⁹ Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s.36.

regionalnymi podczas inwestowania w obszarze spełniającym warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, pomoc regionalna dla dużych przedsiębiorstw może zostać zwolniona z wymogu zgłoszenia jedynie na inwestycje początkowe, które zapoczątkowują nowe działania w tych obszarach (pomoc na inwestycję od podstaw lub dywersyfikację produkcji zakładu poprzez wprowadzenie nowych produktów).

- (33) W przypadkach, gdy program pomocy regionalnej jest przeznaczony dla konkretnych sektorów gospodarki, cel i spodziewane skutki takiego programu są raczej sektorowe niż horyzontalne. Dlatego też programy sektorowe nie mogą zostać wyłączone z obowiązku zgłoszenia. Jednak Komisja, otrzymując zgłoszenie, może na podstawie obowiązujących wytycznych lub przepisów ramowych stwierdzić w swojej ocenie ich ewentualny pozytywny wpływ. Jest tak zwłaszcza w przypadku programów pomocy regionalnej dotyczących działalności gospodarczej w sektorze węglowym, budownictwa okrętowego, transportu oraz w zakresie infrastruktury lotnisk. Jednak ze względu na specyficzne cechy niektórych sektorów, takich jak sektor stali czy włókien syntetycznych, uważa się, iż negatywnego wpływu pomocy regionalnej w tych sektorach nie można zrównoważyć korzystnym wpływem w zakresie spójności; w związku z czym pomocy regionalnej w tych sektorach nie można przyznać. Turystyka odgrywa jednak ważną rolę w gospodarce krajowej poszczególnych państw i generalnie wywiera szczególnie pozytywny wpływ na rozwój regionalny. Programy pomocy regionalnej dotyczące turystyki powinny być więc wyłączone z wymogu zgłoszenia.
- (34) Inwestycje na obszarach objętych pomocą dotyczące energii ze źródeł odnawialnych, kogeneracji oraz efektywnego systemu ciepłowniczego i chłodniczego powinny być dozwolone na warunkach określonych w sekcji dotyczącej środowiska niniejszego rozporządzenia; powinno to ograniczyć do minimum ich szkodliwy wpływ na wewnętrzny rynek energii i zwiększyć nacisk na ich opłacalność. Natomiast pomoc państwa na rzecz produkcji energii elektrycznej z nieodnawialnych źródeł energii oraz na rzecz infrastruktury energetycznej – ze względu na jej potencjalnie bardziej szkodliwy wpływ na wewnętrzny rynek energii – nie powinna być zwolniona z wymogu zgłoszenia zgodnie z art. 108 ust. 3 Traktatu.
- (35) Z uwagi na znaczenie regionalnych strategii rozwoju inwestycje nieobjęte programami operacyjnymi należy wybierać pod kątem ich wkładu w realizację strategii rozwoju regionalnego w danej dziedzinie. Państwa członkowskie mogą w tym zakresie korzystać z ocen poprzednich programów pomocy państwa, ocen skutków dokonanych przez organy przyznające pomoc lub opinii ekspertów. Aby programy pomocy spełniały cele regionalnych strategii rozwoju, cele te należy najpierw jasno określić. Dzięki systemowi punktacji organ przyznający pomoc powinien mieć możliwość ustalenia priorytetów i wyboru inwestycji zgodnie z celami.
- (36) Aby nie sprzyjać kapitałowemu czynnikowi inwestycji bardziej niż czynnikowi siły roboczej, powinna istnieć możliwość obliczania regionalnej pomocy inwestycyjnej na podstawie kosztów inwestycji albo kosztów płacy związanych z miejscami pracy powstałymi bezpośrednio w wyniku realizacji projektu inwestycyjnego.
- (37) Regionalna pomoc inwestycyjna nie powinna być zwolniona z obowiązku zgłoszenia, jeśli przyznaje się ją beneficjentowi, który zamyka taką samą lub podobną działalność produkcyjną w innym obszarze w EOG w ciągu dwóch lat poprzedzających wniosek o

przyznanie pomocy lub ma konkretne plany zamknięcia takiej działalności w ciągu dwóch lat od zakończenia inwestycji.

- (38) Komisja uzyskała wystarczające doświadczenie w stosowaniu art. 107 ust. 3 lit. a) i c) Traktatu w odniesieniu do regionalnej pomocy operacyjnej mającej na celu rekompensatę kosztów transportu towarów produkowanych w regionach najbardziej oddalonych lub obszarach słabo zaludnionych oraz dodatkowych kosztów produkcyjnych i operacyjnych (innych niż koszty transportu) ponoszonych przez beneficjentów mających siedziby w regionach najbardziej oddalonych. Pomoc na zrekompensowanie dodatkowych kosztów w regionach najbardziej oddalonych może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem i zwolniona z wymogu zgłoszenia przewidzianego w art. 108 ust. 3 Traktatu tylko wówczas, gdy poziom takiej pomocy jest ograniczony do pewnej części dochodu wygenerowanego przez te przedsiębiorstwa w danym regionie najbardziej oddalonym. Celem ograniczenia do minimum wpływu na środowisko i emisji, pomoc ma być obliczana na podstawie środka transportu, czego wynikiem jest najniższy zewnętrzny koszt związany z ochroną środowiska uwzględniający wykorzystanie energii.
- (39) Inwestycje dotyczące priorytetów strategii „Europa 2020” w zakresie czystych technologii energetycznych, działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej, przejścia na gospodarkę niskoemisyjną podejmowane w regionach słabiej rozwiniętych mogą otrzymać wyższą kwotę pomocy poprzez premię regionalną. O ile w rozporządzeniu nie postanowiono inaczej, taka inwestycja początkowa może otrzymać wsparcie na warunkach określonych w poszczególnych sekcjach niniejszego rozporządzenia.
- (40) Małe i średnie przedsiębiorstwa odgrywają decydującą rolę w tworzeniu miejsc pracy, a w znaczeniu bardziej ogólnym są również czynnikiem stabilności społecznej i rozwoju gospodarczego. Niedoskonałości rynku, powodujące pewne typowe problemy, mogą jednak ograniczać ich rozwój. MŚP często mają trudności z uzyskaniem kapitału lub kredytów z uwagi na niechęć niektórych rynków finansowych do podejmowania ryzyka oraz ograniczone zabezpieczenia, jakie MŚP mogą zaoferować. Ograniczone zasoby mogą im również ograniczyć dostęp do informacji dotyczącej w szczególności nowych technologii i potencjalnych rynków. Aby ułatwić rozwój działalności gospodarczej MŚP, niektóre kategorie pomocy, w przypadkach gdy są przyznawane na rzecz takich przedsiębiorstw, powinny być zatem wyłączone z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia.
- (41) Ze względu na szczególne ograniczenia i różnice między małymi a średnimi przedsiębiorstwami dla obu tych rodzajów przedsiębiorstw należy ustalić różne podstawowe progi intensywności pomocy i różne premie.
- (42) W oparciu o doświadczenie zdobyte podczas stosowania Wytocznych wspólnotowych w sprawie pomocy państwa na wspieranie inwestycji kapitału podwyższonego ryzyka w małych i średnich przedsiębiorstwach wydaje się, że w Unii występuje wiele szczególnych niedoskonałości rynku kapitału podwyższonego ryzyka w odniesieniu do niektórych rodzajów inwestycji na pewnych etapach rozwoju przedsiębiorstw. Te niedoskonałości rynku wynikają one z niedopasowania popytu i podaży kapitału podwyższonego ryzyka. Powoduje to nadmierne ograniczenie dostępnego na rynku kapitału podwyższonego ryzyka i brak funduszy dla przedsiębiorstw, niezależnie od ich ciekawego modelu działalności gospodarczej i szans na rozwój. Główna przyczyna

niedoskonałości rynku w odniesieniu do rynków kapitału podwyższonego ryzyka, która szczególnie wpływa na dostęp MŚP do kapitału i która może uzasadniać interwencję państwa, tkwi w niepełnych lub niesymetrycznych informacjach. Dotyczy to nie tylko przepisów w zakresie kapitału podwyższonego ryzyka, utrudnia także niektórym MŚP dostęp do finansowania długu. W związku z tym środki finansowania ryzyka, których celem jest przyciągnięcie kapitału prywatnego do nienotowanych na giełdzie MŚP dotkniętych problemem niedopasowania poziomu płynności i które zapewniają ekonomiczną motywację decyzji o finansowaniu, a zarządzanie pośredników komercyjnych funduszami nastawione na zysk, powinny być – pod pewnymi warunkami – wyłączone z wymogu zgłoszenia.

- (43) W określonych warunkach za zgodną z rynkiem wewnętrznym i wyłączoną z wymogu zgłoszenia powinna być uznana również pomoc na rozpoczęcie działalności dla MŚP, pomoc dla alternatywnych platform obrotu specjalizujących się w MŚP oraz pomoc na koszty związane z rozpoznawaniem MŚP przed ich pierwszą komercyjną sprzedażą na rynku.
- (44) MŚP uczestniczące w projektach Europejskiej współpracy terytorialnej mają często problemy z finansowaniem dodatkowych kosztów związanych ze współpracą z partnerami znajdującymi się w różnych regionach i różnych państwach członkowskich. Zważywszy na znaczenie Europejskiej współpracy terytorialnej w ramach unijnej polityki spójności, pomoc na koszty współpracy związane z projektami wchodzącymi w zakres rozporządzenia Komisji [COM(2011)611 EFRR i EFS] powinna być wyłączona z obowiązku zgłoszenia.
- (45) Promowanie badań, rozwoju i innowacji jest ważnym celem leżącym we wspólnym interesie. Pomoc na działalność badawczą i rozwojową oraz pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności może przyczynić się do zrównoważenia wzrostu gospodarczego, wzmocnienia konkurencyjności i zwiększenia zatrudnienia. Doświadczenie związane ze stosowaniem rozporządzenia (WE) nr 800/2008 oraz wspólnotowych zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą i rozwojową oraz pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności pokazuje, że niedoskonałości rynku mogą uniemożliwiać osiągnięcie optymalnej produkcji na rynku i prowadzić do braku efektywności. Taki brak efektywności najczęściej wiąże się z efektami czynników zewnętrznych, związkami między dobrem publicznym i transferem wiedzy, niepełnymi lub niesymetrycznymi informacjami oraz problemami z koordynacją i funkcjonowaniem sieci.
- (46) Pomoc na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną ma szczególne znaczenie dla MŚP, które mogą doświadczać trudności w dostępie do nowych wynalazków technologicznych, transferu technologii oraz wysoko wykwalifikowanego personelu. Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe, pomoc na badania wykonalności, jak również pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, w tym na pokrycie kosztów praw własności przemysłowej dla MŚP, może zapobiec temu problemowi i w związku z tym powinna, pod pewnymi warunkami, zostać wyłączona z obowiązku zgłoszenia.
- (47) Jeśli chodzi o pomoc na projekty badawczo-rozwojowe, część projektu objęta pomocą powinna w pełni należeć do jednej z następujących kategorii: badania podstawowe, badania przemysłowe albo eksperymentalne prace rozwojowe. Jeżeli projekt składa się z różnych zadań, każde zadanie należy zaklasyfikować do kategorii badań podstawowych, badań przemysłowych albo eksperymentalnych prac rozwojowych,

bańd też stwierdzić, że nie zalicza się do żadnej z tych kategorii. Klasyfikacja ta nie musi być chronologiczna i nie musi przechodzić sekwencyjnie od badań podstawowych do działalności zbliżonej do rynku. Zatem zadanie realizowane na późniejszym etapie projektu można zakwalifikować do kategorii badań przemysłowych. Podobnie działalność realizowana na wcześniejszym etapie może kwalifikować się do kategorii eksperymentalnych prac rozwojowych. Część projektu objęta pomocą może również obejmować studium wykonalności o charakterze przygotowawczym w odniesieniu do prac badawczych.

- (48) Przełomowe badania naukowe i innowacje coraz częściej wymagają wysokiej jakości infrastruktury naukowo-badawczych, gdyż przyciągają one utalentowanych naukowców z całego świata i mają zasadnicze znaczenie w zakresie technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz kluczowych technologii wspomagających. Publiczne infrastruktury badawcze powinny kontynuować partnerstwo w zakresie badań przemysłowych. Dostęp do infrastruktury badawczej finansowanej ze środków publicznych powinien być przyznawany na przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach i na warunkach rynkowych. Jeśli ten ostatni warunek nie jest spełniony, środek pomocy nie może być wyłączony z obowiązku zgłoszenia. Wiele zainteresowanych stron może posiadać i eksploatować daną infrastrukturę badawczą oraz korzystać z niej, a podmioty publiczne i przedsiębiorstwa mogą korzystać z takiej infrastruktury na zasadzie współpracy.
- (49) Infrastruktury badawcze mogą być wykorzystywane zarówno w działalności gospodarczej, jak i niegospodarczej. W celu uniknięcia nienależnej pomocy państwa dla działalności gospodarczej poprzez finansowanie działalności niegospodarczej ze środków publicznych, koszty i finansowanie działalności gospodarczej i niegospodarczej muszą być wyraźnie oddzielone. W przypadku gdy infrastrukturę wykorzystuje się do prowadzenia zarówno działalności gospodarczej, jak i niegospodarczej, zasadami pomocy państwa obejmuje się te środki publiczne, które powiązane są z działalnością gospodarczą. Jeśli infrastruktura służy niemal wyłącznie do działalności niegospodarczej, może być nieobjęta zasadami pomocy państwa, nawet jeśli dodatkowo jest także wykorzystywana do działalności czysto gospodarczej, tj. działalności bezpośrednio związanej i koniecznej do funkcjonowania lub nieodłącznie związanej z jej główną działalnością niegospodarczą oraz ma ograniczony zakres.
- (50) Wspieranie szkoleń oraz rekrutacji i zatrudnienia pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych to niezwykle istotne cele polityki gospodarczej i społecznej Unii i jej państw członkowskich.
- (51) Pozytywne efekty szkoleń przekładają się zwykle na korzyści dla całego społeczeństwa, ponieważ szkolenia zwiększają zasoby wykwalifikowanych pracowników, z których czerpać mogą również inne przedsiębiorstwa, podnoszą konkurencyjność unijnego przemysłu oraz odgrywają ważną rolę w unijnej strategii zatrudnienia. Taka pomoc powinna być więc, pod pewnymi warunkami, wyłączona z obowiązku zgłoszenia. W związku ze szczególnymi problemami dotyczącymi MŚP oraz relatywnie wyższymi kosztami, jakie, inwestując w szkolenia, muszą one ponosić należy podwyższyć progi intensywności pomocy dla MŚP, powyżej których jest ona wyłączona z obowiązku zgłoszenia na mocy niniejszego rozporządzenia. Ponadto intensywność pomocy wyłączonej na mocy niniejszego rozporządzenia powinna być większa w przypadku szkoleń dla pracowników znajdujących się w szczególnie

niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych. Szczególny charakter szkoleń w sektorze transportu morskiego uzasadnia specjalne podejście w stosunku do tego sektora.

- (52) Pewne kategorie pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji lub niepełnosprawnych wciąż mają trudności z wejściem na rynek pracy i pozostaniu na nim. W związku z tym uzasadnione jest stosowanie przez organy publiczne środków mających na celu zachęcenie przedsiębiorstw do zwiększenia poziomów zatrudnienia tych kategorii pracowników, a szczególnie ludzi młodych. Koszty zatrudnienia stanowią część kosztów operacyjnych każdego przedsiębiorstwa. Jest zatem szczególnie istotne, aby pomoc na zatrudnienie pracowników niepełnosprawnych lub znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji miała pozytywny wpływ na poziom zatrudnienia wspomnianych kategorii pracowników, a nie tylko umożliwiała przedsiębiorstwom ograniczenie kosztów, które musiałyby ponieść w przypadku nieotrzymania pomocy. Pomoc taka powinna być więc wyłączona z obowiązku zgłoszenia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że przyczyni się ona do wejścia lub ponownego wejścia tych kategorii pracowników na rynek pracy lub do ponownego wejścia na ten rynek i utrzymania się na nim.
- (53) Trwały wzrost gospodarczy na rzecz gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej stanowi jeden z głównych filarów strategii wzrostu „Europa 2020”. Jednym z jego elementów jest wysoki poziom ochrony środowiska i poprawa jego jakości. W obszarze ochrony środowiska istnieją niedoskonałości rynku, tak że w normalnych warunkach rynkowych przedsiębiorstwa mogą nie mieć zachęt do ograniczania zanieczyszczeń, które powodują, ponieważ mogłoby to spowodować wzrost kosztów, nie przynosząc odpowiednich korzyści.
- (54) Na podstawie doświadczeń zebranych przez Komisję w trakcie stosowania wytycznych wspólnotowych w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska szereg środków pomocowych może być wyłączone z wymogu zgłoszenia. Środki objęte wyłączeniem zaliczają się do takich obszarów jak efektywność wykorzystania zasobów, zmiany klimatu i energia korzystna dla środowiska.
- (55) W szczególności chodzi o środki dotyczące oszczędności energii i efektywności energetycznej, kogeneracji oraz efektywnego gospodarowania zasobami w zakresie systemów ciepłowniczych. Środki zachęcające przedsiębiorstwa do osiągnięcia wyższego poziomu ochrony środowiska niż poziom określony przez normy unijne mogą być korzystne pod kątem efektywności wykorzystania zasobów, a także - ogólniej - dla środowiska, natomiast pomoc na rekultywację zanieczyszczonych terenów, która może być uzasadniona w przypadkach, gdy nie można zidentyfikować zanieczyszczającego, ma w szczególności na celu naprawę szkód w środowisku. W tym względzie odsyła się m.in. do dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu¹⁰, zmienionej dyrektywą 2006/21/WE¹¹ i dyrektywą 2009/31/WE¹².

¹⁰ Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56.

¹¹ Dyrektywa 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie gospodarowania odpadami pochodzącymi z przemysłu wydobywczego oraz zmieniająca dyrektywę 2004/35/WE, Dz.U. L 102 z 11.4.2006, s. 15.

- (56) W celu osiągnięcia celów UE w zakresie energii odnawialnej oraz w zakresie, w jakim konieczne jest dodatkowe wsparcie poza ramami regulacyjnymi, takimi jak unijny system handlu emisjami, niniejsze rozporządzenie przewiduje możliwość przyznawania pomocy na podstawie procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji i neutralnej pod względem technologii, która jest otwarta dla wszystkich oferentów bez względu na granice państwowe. Taki proces może sprawić, że Unia osiągnie swoje cele w sposób racjonalny pod względem kosztów, ograniczając zakłócenia w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego. W tym zakresie zachęca się państwa członkowskie do wykorzystywania mechanizmów współpracy przewidzianych w dyrektywie 2009/28/WE, aby wspierana energia zaliczała się do ich celów krajowych.
- (57) W przypadku nadwyżki podaży energii, związanej na przykład z korzystnymi warunkami pogodowymi, ceny energii mogą być ujemne. Producenci energii ze źródeł odnawialnych mogą kontynuować produkcję energii aż do spadku jej ceny poniżej wartości pomocy. Taka sytuacja może zmusić wszystkich producentów do wstrzymania produkcji lub dokładania do niej. Może to jednak z drugiej strony zachęcić producentów do podjęcia środków reakcji popytu (ang. *demand response*), które pozwolą im zareagować na spadek cen energii elektrycznej w sposób elastyczny.
- (58) Przy udzielaniu wsparcia dla energii z odnawialnych źródeł należy dopilnować, aby spełnione były kryteria związane ze zrównoważonym rozwojem. Pomoc inwestycyjna w obszarze ochrony środowiska na wykorzystanie biomasy jest wyłączona z wymogu zgłoszenia jedynie w takim zakresie, w jakim inwestycje objęte pomocą służą wyłącznie wykorzystaniu biomasy wytwarzanej w sposób zrównoważony, jak tylko przyjęte zostaną kryteria związane ze zrównoważonym rozwojem.
- (59) Pomoc w postaci ulg podatkowych na mocy dyrektywy 2003/96/WE¹³ wspierająca ochronę środowiska objęta niniejszym rozporządzeniem może pośrednio korzystnie wpłynąć na środowisko naturalne i powinna być ograniczona do okresu dziesięciu lat. Po upływie tego okresu państwa członkowskie powinny ponownie ocenić, czy dane ulgi podatkowe są właściwe. Jednakże gdy dany środek pomocy w formie zwolnienia podatkowego jest objęty pewnym konkretnym artykułem niniejszego rozporządzenia, wówczas zastosowanie ma tenże artykuł.
- (60) Poprawne obliczenie dodatkowych kosztów inwestycyjnych lub produkcyjnych związanych z ochroną środowiska jest konieczne, aby ocenić, czy pomoc jest zgodna z art. 107 ust. 3 Traktatu. W związku ze spodziewanymi trudnościami przy określaniu dodatkowych kosztów wynikających z inwestycji mających na celu poprawę ochrony środowiska, niniejsze rozporządzenie przewiduje uproszczoną metodę obliczania kosztów inwestycji w ochronę środowiska, ograniczonych do maksymalnych poziomów intensywności pomocy,

¹² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniająca dyrektywę Rady 85/337/EWG, Euratom, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006: Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s.114.

¹³ Dz.U. L 283 z 31.10.2003, s. 51.

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

Artykuł 1 **Zakres stosowania**

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do następujących kategorii pomocy:
 - a) pomoc regionalna;
 - b) pomoc dla MŚP w formie pomocy inwestycyjnej, pomocy operacyjnej i dostępu MŚP do finansowania;
 - c) pomoc na ochronę środowiska naturalnego;
 - d) pomoc na badania i rozwój;
 - e) pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności;
 - f) pomoc szkoleniowa;
 - g) pomoc na rekrutację i zatrudnienie pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych.
2. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:
 - a) programów, w przypadku których planowane lub faktyczne roczne wydatki publiczne przekraczają 0,01% produktu krajowego brutto (PKB) danego państwa członkowskiego w poprzednim roku kalendarzowym¹⁴, oraz jeśli planowany lub faktyczny roczny budżet takiego programu przekracza 100 mln EUR. Takie programy podlegają zgłoszeniu zgodnie z art. 108 ust. 3 Traktatu najpóźniej sześć miesięcy od dnia, w którym powyższy warunek został spełniony. Jeżeli kilka identycznych lub bardzo podobnych programów zostaje wprowadzonych w życie w tym samym państwie członkowskim w ciągu trzech lat, do celów stosowania niniejszego przepisu takie programy są rozpatrywane wspólnie;
 - b) pomocy na działalność związaną z wywozem, mianowicie pomocy bezpośrednio związanej z ilością wywożonych produktów, z tworzeniem i funkcjonowaniem sieci dystrybucyjnej lub z innymi wydatkami bieżącymi związanymi z prowadzeniem działalności wywozowej;
 - c) pomocy uwarunkowanej pierwszeństwem użycia towarów produkcji krajowej w stosunku do towarów importowanych.

¹⁴ Z wykorzystaniem rocznych danych Eurostatu dotyczących PKB wg standardów siły nabywczej (SSN).

3. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do pomocy w następujących sektorach:
- a) rybołówstwa i akwakultury, objętych rozporządzeniem Rady (WE) nr 104/2000¹⁵; niniejsze rozporządzenie ma jednak zastosowanie w tym sektorze do pomocy szkoleniowej, pomocy na dostęp do finansowania dla MŚP, pomocy w obszarze działalności badawczej i rozwojowej, pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności oraz pomocy dla pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych;
 - b) produkcji podstawowej produktów rolnych; niniejsze rozporządzenie ma jednak zastosowanie w tym sektorze do rekompensaty z tytułu dodatkowych kosztów innych niż koszty transportu w regionach najbardziej oddalonych na mocy art. 16 ust. 2 lit. b), pomocy na działalność badawczą i rozwojową, pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomocy na ochronę środowiska oraz pomocy dla pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych;
 - c) przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych w następujących przypadkach:
 - (i) pomoc szkoleniowa;
 - (ii) kiedy wysokość pomocy ustalana jest na podstawie ceny lub ilości takich produktów zakupionych od producentów surowców lub wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorstwa objęte pomocą; lub
 - (ii) kiedy przyznanie pomocy zależy od faktu jej przekazania w części lub w całości producentom surowców;
 - d) pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla, objętej decyzją Rady nr 2010/787¹⁶;
 - e) kategorii pomocy regionalnej wymienionych w art. 14.
4. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:
- a) programów pomocy, które nie wykluczają wyraźnie możliwości przekazania pomocy indywidualnej na rzecz przedsiębiorstwa, na którym ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z wcześniejszej decyzji Komisji uznającej pomoc za niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym;
 - b) pomocy *ad hoc* na rzecz przedsiębiorstwa, o której mowa w lit. a);
 - c) pomocy dla przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji,
 - d) pomocy *ad hoc* przyznawanej dużym przedsiębiorstwom, z wyjątkiem pomocy *ad hoc* będącej uzupełnieniem pomocy przyznanej na podstawie regionalnych programów pomocy inwestycyjnej.

¹⁵ Dz.U. L 17 z 21.1.2000, s. 22.

¹⁶ Dz.U. L 336 z 21.12.2010, s. 24.

ALTERNATYWA: Niniejszy przepis zostaje usunięty – pomoc ad hoc dla dużych przedsiębiorstw wchodzi w zakres ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych, zobacz jednak surowsze wymogi dotyczące efektu zachęty w art. 6.

5. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do środków pomocy państwa, które jako takie nieodłącznie prowadzą – przez warunki z nimi związane lub przez swoją metodę finansowania – do naruszenia prawa Unii, a w szczególności do:
- a) środków pomocy, w przypadku których przyznanie pomocy jest uzależnione od zobowiązania beneficjenta do posiadania siedziby w danym państwie członkowskim lub do prowadzenia działalności w przeważającej mierze w danym państwie członkowskim;
 - b) środków pomocy, w przypadku których przyznanie pomocy jest uzależnione od zobowiązania beneficjenta do korzystania z towarów produkcji krajowej lub usług krajowych;
 - c) środków pomocy ograniczających możliwości beneficjentów w zakresie wykorzystania wyników działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej w innych państwach członkowskich.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia przyjmuje się definicje określone w załączniku I.

Artykuł 3

Warunki wyłączenia

1. Programy pomocy, pomoc indywidualna przyznana w ramach programów pomocy oraz pomoc *ad hoc* są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i są wyłączone z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełniają one wszystkie warunki przewidziane w rozdziale I, jak również odpowiednie warunki ustanowione w rozdziale III.
2. Państwa członkowskie podejmują wszelkie środki konieczne do zapewnienia skutecznej zgodności z niniejszym rozporządzeniem, w tym zgodności pomocy indywidualnej przyznanej w ramach programów, które zgodnie z niniejszym rozporządzeniem są wyłączone z obowiązku zgłoszenia.

Artykuł 4

Progi pomocy powodujące obowiązek zgłoszenia

Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do żadnej pomocy indywidualnej, przyznanej *ad hoc* lub w ramach programu pomocy, której ekwiwalent dotacji brutto przekracza następujące progi:

- a) w przypadku regionalnej pomocy inwestycyjnej: 75% maksymalnej kwoty pomocy, jaką mogłaby otrzymać inwestycja o kosztach kwalifikowalnych w wysokości 100 mln EUR przy zastosowaniu maksymalnej intensywności pomocy ustanowionej w zatwierdzonej mapie pomocy regionalnej i obowiązującej w dniu przyznania pomocy;
- b) w przypadku pomocy inwestycyjnej dla MŚP: 7,5 mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt inwestycyjny;
- c) w przypadku pomocy na finansowanie ryzyka: zgodnie z art. 19 ust. 9;
- d) w przypadku pomocy dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność: zgodnie z art. 20 ust. 3 i 4;
- e) pomoc dla MŚP na koszty współpracy związane z projektami EFS: 2 mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt;
- f) pomoc na projekty badawczo-rozwojowe:
 - (i) jeśli projekt obejmuje głównie badania podstawowe: 40 mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt;
 - (ii) jeśli projekt obejmuje głównie badania przemysłowe: 20 mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt;
 - (iii) jeśli projekt obejmuje głównie eksperymentalne prace rozwojowe: [10] mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt;
 - (iv) jeżeli pomoc na projekty badawczo-rozwojowe jest przyznana w formie zaliczek zwrotnych, które – przy braku przyjętej metodologii obliczania ekwiwalentu dotacji brutto – są wyrażone jako odsetek kosztów kwalifikowalnych, a środek przewiduje, że w przypadku pomyślnego wyniku projektu, na podstawie rozsądnej i ostrożnej hipotezy, zaliczki zostaną spłacone przy zastosowaniu stopy procentowej co najmniej równej stopie dyskontowej obowiązującej w momencie przyznania pomocy, kwoty, o których mowa w pkt. (i), (ii) oraz (iii), można zwiększyć o [50] %.
 - (v) jeśli jest to projekt EUREKA lub jest realizowany przez wspólne przedsiębiorstwo utworzone na podstawie art. 187 Traktatu, kwoty, o których mowa w pkt. od (i) do (iii), mogą zostać podwojone;
 - (vi) pomoc na studia wykonalności poprzedzające działania badawcze: [7,5] mln EUR na badanie;
 - (vii) jeśli pomoc dotyczy utworzenia lub unowocześnienia infrastruktury badawczej: [15] mln EUR na infrastrukturę;
- g) pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności: 5 mln EUR na beneficjenta;
- h) w przypadku pomocy szkoleniowej: 2 mln EUR na jeden projekt szkoleniowy;

- i) w przypadku pomocy na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji: 5 mln EUR rocznie na przedsiębiorstwo;
- j) w przypadku pomocy na zatrudnienie pracowników niepełnosprawnych obejmującej pokrycie kosztów płacy: 10 mln EUR rocznie na przedsiębiorstwo;
- k) w przypadku pomocy w formie rekompensaty dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych: 10 mln EUR rocznie na przedsiębiorstwo;
- l) w przypadku pomocy inwestycyjnej na ochronę środowiska, w tym pomocy na badania środowiska: [7,5] mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt inwestycyjny.

Artykuł 5 **Przejrzystość pomocy**

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie wyłącznie do pomocy przejrzystej.
2. Za przejrzyste uznaje się w szczególności następujące kategorie pomocy:
 - a) pomoc w formie dotacji oraz dotacji na spłatę odsetek;
 - b) pomoc w formie pożyczek, gdzie ekwiwalent dotacji brutto oblicza się na podstawie stopy referencyjnej obowiązującej w dniu przyznania pomocy;
 - c) pomoc w formie gwarancji:
 - (i) kiedy ekwiwalent dotacji brutto obliczono na podstawie „bezpiecznych stawek” określonych w obwieszczeniu Komisji¹⁷; lub
 - (ii) kiedy – przed wdrożeniem – metoda obliczania ekwiwalentu dotacji brutto gwarancji została zgłoszona Komisji na podstawie rozporządzenia przyjętego przez Komisję w obszarze pomocy państwa i Komisja zaakceptowała ją; zaakceptowana metoda wyraźnie odnosi się do gwarancji i transakcji podstawowych, o których mowa w kontekście stosowania niniejszego rozporządzenia;
 - d) pomoc w formie środków fiskalnych, gdzie środek przewiduje pewien maksymalny poziom, tak aby nie przekroczono obowiązującego progu;
 - e) pomoc w formie środków finansowania ryzyka, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w art. 19;
 - f) pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w art. 20;

¹⁷

Obecnie w obwieszczeniu Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwowej w formie gwarancji, Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 10.

- g) pomoc w formie zaliczek zwrotnych, jeżeli łączna nominalna kwota zaliczek zwrotnych nie przekracza progów obowiązujących na mocy niniejszego rozporządzenia, lub jeżeli metoda obliczania ekwiwalentu dotacji brutto zaliczki zwrotnej została - po zgłoszeniu jej Komisji - zaakceptowana przed wprowadzeniem środka.

Artykuł 6 **Efekt zachęty**

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się jedynie do pomocy, która wywołuje efekt zachęty.
2. Uznaje się, że pomoc wywołuje efekt zachęty, jeżeli beneficjent złożył do danego państwa członkowskiego pisemny wniosek o przyznanie pomocy w formie określonej w załączniku IV przed rozpoczęciem prac nad projektem lub przed rozpoczęciem działalności.
3. *DODATKOWA OPCJA 1 DLA DUŻYCH PRZEDSIĘBIORSTW: Uznaje się, że pomoc przyznana dużym przedsiębiorstwom wywołuje efekt zachęty, jeśli oprócz spełnienia warunku określonego w ust. 2 państwo członkowskie, przed przyznaniem pomocy indywidualnej, sprawdziło dokumentację przygotowaną przez beneficjenta pod kątem wywołania przez środek pomocy efektu zachęty w oparciu o co najmniej jedno z poniższych kryteriów:*
 - a) *znaczące zwiększenie rozmiaru projektu/działania dzięki środkowi pomocy;*
 - b) *znaczące zwiększenie zasięgu projektu/działania dzięki środkowi pomocy;*
 - c) *znaczące zwiększenie całkowitej kwoty wydanej przez beneficjenta na projekt/działanie dzięki środkowi pomocy;*
 - d) *znaczące przyspieszenie zakończenia projektu lub działania;*
 - e) *w przypadku regionalnej pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 15, fakt, że w przypadku braku pomocy projekt jako taki nie zostałby zrealizowany na danym obszarze objętym pomocą.*
4. Tytułem odstępstwa od przepisów ust. 2 uznaje się, że środki fiskalne wywołują efekt zachęty, jeżeli spełnione są następujące warunki:
 - a) *środek fiskalny daje prawo do uzyskania pomocy zgodnie z obiektywnymi kryteriami i bez dalszego stosowania przez państwo członkowskie swobody decyzyjnej; oraz*
 - b) *środek fiskalny został przyjęty i obowiązywał przed rozpoczęciem jakichkolwiek działań dotyczących realizacji projektu lub działań objętych pomocą, nie ma on jednak zastosowania w przypadku kolejnych wersji programu pomocy fiskalnej, pod warunkiem że dana działalność była już objęta poprzednimi programami fiskalnymi.*

5. Tytułem odstępstwa od przepisów ust. 2 zakłada się, że następujące kategorie pomocy wywołują efekt zachęty, jeżeli spełnione są warunki określone w odpowiednich szczegółowych przepisach rozdziału III:
- a) pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji oraz pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnienie pracowników niepełnosprawnych, jak stanowi art. 28,
 - b) pomoc stanowiąca rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych, jak stanowi art. 29;
 - c) pomoc na dostęp MŚP do finansowania, jak stanowią art. 17 i 18;
 - d) pomoc na ochronę środowiska w formie ulg podatkowych, jeśli spełnione są warunki określone w art. 35.

Artykuł 7 **Proporcjonalność**

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się jedynie do pomocy, która jest proporcjonalna.
2. Pomoc wyłączoną na mocy niniejszego rozporządzenia z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, uznaje się za proporcjonalną, jeżeli jest zgodna z maksymalną intensywnością pomocy lub maksymalną kwotą pomocy określoną w rozdziale III.

Artykuł 8 **Intensywność pomocy i koszty kwalifikowalne**

1. Do celów obliczania intensywności pomocy i kosztów kwalifikowalnych stosuje się kwoty przed potrąceniem podatku lub innych opłat. Dokumentacja dotycząca kosztów kwalifikowalnych musi być klarowna, szczegółowa i aktualna.
2. W przypadku gdy pomoc przyznawana jest w formie innej niż dotacja, kwotę pomocy wyraża się jako ekwiwalent dotacji brutto.
3. Wartość pomocy wypłacanej w kilku ratach jest dyskontowana na dzień jej przyznania. Wartość kosztów kwalifikowalnych jest dyskontowana na dzień przyznania pomocy. Jako stopę procentową stosowaną do dyskontowania należy stosować stopę dyskontową obowiązującą w momencie przyznania pomocy.
4. W przypadku, gdy pomoc jest przyznawana w formie korzyści podatkowych, dyskontowanie rat pomocy następuje na podstawie stóp referencyjnych obowiązujących w momencie, gdy korzyść podatkowa staje się skuteczna.
5. W przypadku gdy pomoc przyznana jest w formie zaliczek zwrotnych, które – przy braku przyjętej metodologii obliczania ekwiwalentu dotacji brutto – są wyrażone jako odsetek kosztów kwalifikowalnych, a środek przewiduje, że w przypadku pomyślnego wyniku projektu, na podstawie rozsądnej i ostrożnej hipotezy, zaliczki

zostaną spłacone przy zastosowaniu stopy procentowej co najmniej równej stopie dyskontowej obowiązującej w momencie przyznania pomocy, maksymalne poziomy intensywności pomocy określone w rozdziale III można zwiększyć o [10] punktów procentowych.

6. W przypadku pomocy regionalnej udzielanej w formie zaliczek zwrotnych maksymalne poziomy intensywności pomocy określone w mapie pomocy regionalnej obowiązujące w momencie przyznania pomocy nie mogą być podwyższane.

Artykuł X **Status MŚP**

[W każdym przypadku, kiedy na mocy niniejszego rozporządzenia wyłączenie z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, ogranicza się do MŚP lub MŚP przyznane są korzystniejsze warunki, MŚP może na mocy niniejszego rozporządzenia korzystać z takiego wyłączenia lub uzyskać korzystniejsze warunki po warunkiem, że w ciągu [x] lat od chwili przyznania pomocy nie utraci swojego statusu MŚP, stając się partnerem dużego przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstwem powiązanym z dużym przedsiębiorstwem w rozumieniu art. 3 załącznika II.]

Artykuł 9 **Kumulacja**

1. Do celów ustalenia, czy przestrzegane są określone w art. 4 progi pomocy indywidualnej powodujące obowiązek powiadomienia oraz określone w rozdziale III progi maksymalnej intensywności pomocy, uwzględnia się całkowitą kwotę pomocy ze środków publicznych dla projektu lub działań objętych pomocą, niezależnie od sposobu finansowania środków. Jednak środków unijnych zarządzanych centralnie przez Komisję, które nie są bezpośrednio ani pośrednio kontrolowane przez państwo członkowskie i nie stanowią pomocy państwa, nie należy brać pod uwagę w przypadku łącznego oceniania takich środków i środków krajowych pod kątem ich zgodności z europejskimi rozporządzeniami.
2. Pomoc, w przypadku której można wyodrębnić koszty kwalifikowalne, wyłączonej na mocy niniejszego rozporządzenia można kumulować z:
 - a) wszelką inną pomocą państwa pod warunkiem, że środki te dotyczą różnych, możliwych do wyodrębnienia kosztów kwalifikowalnych,
 - b) wszelką inną pomocą państwa w odniesieniu do tych samych — pokrywających się częściowo lub w całości — kosztów kwalifikowalnych, tylko wówczas gdy taka kumulacja nie powoduje przekroczenia najwyższego poziomu intensywności pomocy lub kwoty pomocy mających zastosowanie do tej pomocy na mocy niniejszego rozporządzenia.
3. Pomoc, w przypadku której nie można wyodrębnić kosztów kwalifikowalnych wyłączonych na mocy art. 19, 20 i 21 niniejszego rozporządzenia, można kumulować z każdym innym środkiem pomocy państwa, w przypadku którego można wyodrębnić koszty kwalifikowalne.

4. Pomocy państwa wyłączonej na mocy niniejszego rozporządzenia nie można kumulować z pomocą *de minimis* w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych, jeżeli skutkiem takiej kumulacji byłoby przekroczenie poziomów intensywności pomocy określonych w rozdziale III niniejszego rozporządzenia.
5. Tytułem odstępstwa od przepisów ust. 1 lit. b) pomoc dla pracowników niepełnosprawnych, zgodnie z art. 28 i 29, można kumulować z pomocą wyłączoną na mocy niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych, przekraczając najwyższe progi mające zastosowanie na mocy niniejszego rozporządzenia pod warunkiem, że w wyniku tej kumulacji intensywność pomocy nie przekroczy 100% odpowiednich kosztów w okresie zatrudnienia danych pracowników.

Artykuł 10

Publikacja i informacja

1. Zainteresowane państwo członkowskie publikuje na jednej stronie internetowej dotyczącej pomocy państwa lub na jednej stronie internetowej pobierającej informacje z kilku stron internetowych:
 - a) informacje zbiorcze na temat każdego środka pomocy wyłączonego na mocy niniejszego rozporządzenia przedstawione w znormalizowanym formacie ustanowionym w załączniku III;
 - b) pełen tekst każdego środka pomocy, włącznie ze zmianami, lub link do takiego tekstu;
 - c) informacje dotyczące każdej przyznanej pomocy indywidualnej w znormalizowanym formacie określonym w części III załącznika III.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1 lit. c) powyżej, są uporządkowane i dostępne w znormalizowanym formacie opisanym w załączniku V oraz umożliwiają skuteczne przeszukiwanie i pobieranie. Informacje, o których mowa w ust. 1, są aktualne i dostępne przez co najmniej dziesięć lat od dnia przyznania pomocy.
3. Pełny tekst programu pomocy lub środka *ad hoc*, o których mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności wyraźne odesłanie do niniejszego rozporządzenia, poprzez przywołanie jego tytułu oraz odesłanie do publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz do przepisów szczególnych rozdziału III, dotyczących danego aktu lub, w odpowiednich przypadkach, do przepisów prawa krajowego zapewniających przestrzeganie odpowiednich przepisów niniejszego rozporządzenia. Towarzyszą mu jego przepisy wykonawcze i zmiany do nich.
4. Komisja publikuje:
 - a) na swojej stronie internetowej – linki do stron internetowych dotyczących pomocy państwa wszystkich państw członkowskich, o których mowa w ust. 1;
 - b) w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* – informacje zbiorcze, o których mowa w ust. 1 lit. a).

Artykuł 11
Wycofanie przywileju wyłączenia grupowego

W przypadku gdy zainteresowane państwo członkowskie przyznaje pomoc rzekomo wyłączoną z obowiązku zgłoszenia, nie spełniając przy tym warunków określonych w niniejszym rozdziale i rozdziale III lub nie spełniając wymogu określonego w rozdziale II, Komisja może, po umożliwieniu państwu członkowskiemu przedstawienia swojego stanowiska, przyjąć decyzję stwierdzającą, że całość lub część przyszłych środków pomocy przyjętych przez dane państwo członkowskie ma podlegać zgłoszeniu Komisji zgodnie z art. 108 ust. 3 Traktatu. Środki mające podlegać zgłoszeniu mogą obejmować w szczególności środki przyjęte na rzecz niektórych beneficjentów lub środki przyjęte przez niektóre organy danego państwa członkowskiego.

ROZDZIAŁ II
Wymogi proceduralne

Artykuł 12
Sprawozdawczość

Państwa członkowskie przekazują Komisji:

- a) za pośrednictwem komisyjnego elektronicznego systemu zgłaszania¹⁸ – informacje zbiorcze, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. a), wraz z linkiem do pełnego tekstu środka pomocy, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. b), w terminie 20 dni roboczych od daty jego wejścia w życie;
- b) informacje o każdej przyznanej pomocy indywidualnej przekraczającej 3 mln EUR – z wyjątkiem pomocy przyznanej na mocy sekcji 5 – w formacie określonym w części III załącznika III, w ciągu 20 dni roboczych od dnia przyznania pomocy;
- c) roczne sprawozdanie, o którym mowa w załączniku III do rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 24 kwietnia 2004¹⁹, w formie elektronicznej, dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia, zawierające informacje określone w załączniku III do niniejszego rozporządzenia, w odniesieniu do każdego całego roku lub każdej części roku, w której ma zastosowanie niniejsze rozporządzenie.

¹⁸ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 3 ust. 4 Traktatu WE; Dz.U. L 140 z 1.4.2004, s. 1.

¹⁹ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1.

Artykuł 13
Monitorowanie

W celu umożliwienia Komisji monitorowania pomocy wyłączonej z obowiązku zgłoszenia na mocy niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie zobowiązują się prowadzić szczegółową dokumentację z informacjami i dokumentami uzupełniającymi niezbędnymi do ustalenia, że wszystkie warunki określone w niniejszym rozporządzeniu zostały spełnione. Dokumentacja ta jest przechowywana przez okres 10 lat od dnia, w którym przyznana została pomoc indywidualna, lub w którym przyznano ostatni środek pomocy w ramach programu. W terminie 20 dni roboczych lub takim dłuższym terminie, jaki ustalono we wniosku, państwo członkowskie przekazuje Komisji wszelkie informacje i dokumenty uzupełniające, które Komisja uzna za niezbędne do monitorowania stosowania niniejszego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ III
Przepisy szczególne dotyczące różnych kategorii pomocy

SEKCJA 1 – POMOC REGIONALNA

Artykuł 14
Zakres pomocy regionalnej

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:
 - a) pomocy regionalnej wspierającej działalność w sektorze hutnictwa żelaza i stali, sektorze węglowym, budownictwa okrętowego, sektorze włókien syntetycznych, sektorze transportu oraz w zakresie infrastruktury lotnisk;
 - b) pomocy regionalnej w formie programów skierowanych do konkretnych sektorów działalności gospodarczej w rozumieniu niniejszego rozporządzenia; programów dotyczących działalności związanej z turystyką, infrastruktury szerokopasmowej lub produktów rolnych nie uznaje się za skierowane do konkretnych sektorów działalności gospodarczej;
 - c) pomocy regionalnej w formie programów rekompensujących koszty transportu towarów produkowanych w regionach najbardziej oddalonych lub obszarach słabo zaludnionych oraz:
 - (i) wspierające działania związane z produkcją, przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów wymienionych w załączniku I do Traktatu; lub
 - (ii) wspierające działania sklasyfikowane jako rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo w sekcji A NACE Rev. 2, górnictwo i wydobywanie kamienia w sekcji B NACE Rev. 2 oraz dostawy elektryczności, gazu, pary wodnej i powietrza do układów klimatyzacyjnych w sekcji D NACE Rev. 2; lub
 - (iii) wspierające transport rurociągowy;

- d) pomocy regionalnej w sektorze energii (produkcja energii elektrycznej, infrastruktura energetyczna, kogeneracja, systemy ciepłownicze);
- e) indywidualnej regionalnej pomocy inwestycyjnej na rzecz beneficjenta, który zamknął taką samą lub podobną działalność na terytorium EOG w ciągu dwóch lat poprzedzających jego wniosek o przyznanie regionalnej pomocy inwestycyjnej lub – w momencie składania wniosku o pomoc – ma konkretne plany zamknięcia takiej działalności w ciągu dwóch lat od zakończenia inwestycji w danym obszarze.

Artykuł 15

Regionalna pomoc inwestycyjna

1. Programy regionalnej pomocy inwestycyjnej są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączone z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.

Pomoc *ad hoc* w celu uzupełnienia pomocy przyznanej na podstawie programów regionalnej pomocy inwestycyjnej, która nie przekracza 50 % całkowitej kwoty pomocy dla danej inwestycji, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.

ALTERNATYWA: niniejszy przepis zostaje usunięty, jeśli pomoc ad hoc dla dużych przedsiębiorstw jest wyłączona z wymogu zgłoszenia.

2. Pomoc przyznaje się na obszarach objętych pomocą regionalną zgodnie z mapą pomocy regionalnej zatwierdzoną dla danego państwa członkowskiego na lata 2014-2020.
3. W przypadku programu regionalnej pomocy inwestycyjnej nieobjętego programem operacyjnym państwo członkowskie wykazuje, że dany środek przyczynia się do realizacji regionalnej strategii rozwoju dzięki wyraźnie określonym celom oraz że zawiera on system punktacji, który umożliwia państwu członkowskiemu ustalanie priorytetów w zakresie inwestycji i ich wybór zgodnie z celami programu.
4. Na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu, pomoc może być przyznawana dla inwestycji początkowej w rozumieniu niniejszego rozporządzenia, niezależnie od rozmiarów beneficjenta. Na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, pomoc może być przyznawana MŚP na każdy rodzaj inwestycji początkowej, podczas gdy pomoc dla dużych przedsiębiorstw przyznaje się na inwestycję początkową wyłącznie w przypadku nowej działalności, w rozumieniu niniejszego rozporządzenia, na danym obszarze.
5. Następujące koszty uznaje się za koszty kwalifikowalne:
 - a) koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne;

- b) koszty płacy za okres dwóch lat w odniesieniu do miejsc pracy powstałych bezpośrednio w wyniku realizacji inwestycji; lub
 - c) połączenie liter a) i b).
6. Inwestycja jest utrzymana w obszarze otrzymującym pomoc przez co najmniej pięć lat lub, w przypadku MŚP, co najmniej trzy lata od daty jej ukończenia. Jeśli pomoc jest obliczana na podstawie kosztów płacy, każde miejsce pracy utworzone dzięki inwestycji jest utrzymane na danym obszarze przez okres pięciu lat od dnia pierwszego obsadzenia stanowiska lub trzech lat w przypadku MŚP. Powyższa zasada nie wyklucza wymiany przestarzałych instalacji lub sprzętu w związku z szybkim rozwojem technologicznym pod warunkiem, że działalność gospodarcza zostanie utrzymana na danym obszarze przez wskazany powyżej okres minimalny.
7. W przypadku dużych przedsiębiorstw nabyte aktywa muszą być nowe. Nabycie rzeczowych aktywów trwałych objętych najmem/dzierżawą musi spełniać następujące warunki:
- a) w odniesieniu do najmu/dzierżawy gruntów i budynków najem/dzierżawa musi trwać przez okres co najmniej pięciu lat od przewidywanego terminu zakończenia projektu inwestycyjnego lub trzech lat w przypadku MŚP;
 - b) dzierżawa instalacji lub sprzętu musi mieć formę leasingu finansowego i obejmować obowiązek zakupu aktywów po wygaśnięciu umowy dzierżawy.
- W przypadku przejęcia zakładu uwzględniane są wyłącznie koszty zakupu aktywów od osób trzecich niemających powiązań z nabywcą. Transakcja musi być przeprowadzana na warunkach rynkowych. Aktywów, na których przejęcie pomoc przyznano już przed nabyciem, nie uznaje się za kwalifikowalne. W przypadku przekazania małego przedsiębiorstwa rodzinie pierwotnego właściciela (pierwotnych właścicieli) lub byłym pracownikom, warunek nabycia środków przez niezależnego inwestora nie ma zastosowania.
8. Miejsca pracy powstałe bezpośrednio w wyniku realizacji regionalnego projektu inwestycyjnego muszą spełniać wszystkie następujące warunki:
- a) stanowiska zostają obsadzone w ciągu trzech lat od zakończenia prac; oraz
 - b) projekt inwestycyjny prowadzi do wzrostu netto liczby zatrudnionych w danym przedsiębiorstwie w porównaniu ze średnią za poprzednie dwanaście miesięcy.
9. Pomoc regionalna na rzecz rozwoju sieci szerokopasmowej musi spełniać następujące warunki:
- a) pomoc jest przyznawana tylko dla obszarów, gdzie infrastruktura tej samej kategorii nie istnieje (sieć szerokopasmowa lub NGA) oraz nie jest prawdopodobne, aby w niedalekiej przyszłości została ona tam założona; oraz
 - b) operator sieci będący beneficjentem pomocy musi oferować hurtowe usługi dostępu aktywnego i pasywnego na równych i niedyskryminujących warunkach, z możliwością uzyskania skutecznego i pełnego dostępu; oraz

- c) pomoc jest przyznawana na podstawie konkurencyjnej procedury wyboru.
10. Pomoc regionalna na rzecz infrastruktury badawczej jest przyznawana wyłącznie w odniesieniu do infrastruktury zapewniającej dostęp na zasadach przejrzystych i niedyskryminujących.
 11. Intensywność pomocy wyrażona jako ekwiwalent dotacji brutto nie może przekroczyć maksymalnej intensywności pomocy określonej w mapie pomocy regionalnej i obowiązującej w dniu przyznania pomocy na danym obszarze. Kiedy intensywność pomocy jest obliczana na podstawie ust. 5, maksymalna intensywność pomocy nie może przekroczyć najbardziej korzystnej kwoty wynikającej z zastosowania tej intensywności na podstawie kosztów inwestycji lub kosztów płacy. W przypadku dużych projektów inwestycyjnych, których koszty kwalifikowalne nie przekraczają 100 mln EUR, maksymalna intensywność pomocy może zostać przyznana na koszty kwalifikowalne nieprzekraczające 50 mln EUR. W odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych powyżej pierwszych 50 mln EUR maksymalna intensywność pomocy jest zmniejszona o 50 %.
 12. W przypadku inwestycji początkowej związanej z projektami w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej [rozporządzenie COM(2011)611 EFRR i EFS], intensywność pomocy obszaru, na którym znajduje się dana inwestycja początkowa, ma zastosowanie do wszystkich beneficjentów uczestniczących w danym projekcie. Jeżeli inwestycja początkowa mieści się na dwóch lub więcej obszarach objętych pomocą, zastosowanie ma maksymalna intensywność pomocy odnosząca się do tego obszaru objętego pomocą, na którym poniesiono największą część kosztów kwalifikowalnych. Na obszarach objętych pomocą kwalifikujących się do pomocy na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, przepis ten ma zastosowanie tylko do MSP.
 13. Z wyjątkiem pomocy przyznanej na rzecz dużych projektów inwestycyjnych, maksymalna intensywność pomocy określona na właściwej mapie pomocy regionalnej może zostać zwiększona o 20 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz małego przedsiębiorstwa i o 10 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz średniego przedsiębiorstwa.
 14. Beneficjent pomocy musi wnieść wkład finansowy w wysokości co najmniej 25 % kosztów kwalifikowalnych, pochodzący ze środków własnych lub zewnętrznych źródeł finansowania, w postaci wolnej od wszelkiego publicznego wsparcia finansowego. Jeśli jednak maksymalna intensywność pomocy przekracza 75 %, ponieważ została ona zwiększona zgodnie z ust. 13 niniejszego artykułu, wówczas wkład finansowy beneficjenta jest odpowiednio mniejszy.

Artykuł 16 ***Regionalna pomoc operacyjna***

1. Programy regionalnej pomocy operacyjnej w regionach najbardziej oddalonych lub na obszarach słabo zaludnionych są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączone z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.

2. Programy regionalne pomocy operacyjnej pokrywają:

- a) koszty transportu towarów, które zostały wyprodukowane na obszarach kwalifikujących się do pomocy operacyjnej;
- b) dodatkowe koszty inne niż koszty transportu w regionie najbardziej oddalonym.

Beneficjentami rekompensaty tytułem kosztu transportu towarów, które zostały wyprodukowane na obszarach kwalifikujących się do pomocy operacyjnej, są przedsiębiorstwa mające siedzibę w danych regionach. Pomoc jest obliczana na podstawie stałej kwoty na tonokilometr lub TEU²⁰-kilometr lub w innych stosownych jednostkach. Każda stała kwota jest ustalana przez odniesienie do standardowej skali kosztów transportu według środka transportu lub na rodzaj towarów, lub połączenia obu powyższych. Każda standardowa skala kosztów transportu jest ustalana *ex ante* na podstawie przejazdu z miejsca pochodzenia do miejsca przeznaczenia w danym państwie członkowskim, dokonanego przy zastosowaniu takiego środka transportu lub kilku różnych środków transportu, dzięki którym koszt dla beneficjentów jest najniższy. Przy wyborze środka transportu lub kilku różnych środków transportu wykorzystywanych na potrzeby standardowej skali kosztów transportu preferuje się środek transportu, z którym wiążą się niższe koszty zewnętrzne związane z ochroną środowiska.

Beneficjentami rekompensata tytułem dodatkowych kosztów innych niż koszty transportu w regionie najbardziej oddalonym są przedsiębiorstwa mające siedzibę w tych regionach. Roczna kwota pomocy przypadająca na beneficjenta nie przekracza niższej z następujących kwot:

- 10% rocznych przychodów ze sprzedaży uzyskanych przez beneficjenta w danym regionie najbardziej oddalonym;
- 10% rocznych obrotów netto beneficjenta uzyskanych przez beneficjenta w danym regionie najbardziej oddalonym.

3. Następujące koszty uznaje się za koszty kwalifikowalne:

- a) koszty transportu:
 - wyrobów gotowych wyprodukowanych na obszarze kwalifikującym się, z miejsca pochodzenia na danym obszarze kwalifikującym się do miejsca przeznaczenia w innym regionie danego państwa członkowskiego lub innego państwa członkowskiego;
 - surowców lub produktów pośrednich wykorzystywanych do produkcji towarów, z miejsca pochodzenia w innym regionie danego państwa członkowskiego lub w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim, do miejsca przeznaczenia na obszarze kwalifikującym się;
 - wyłącznie w regionach najbardziej oddalonych, surowców lub produktów pośrednich wytwarzanych w danym regionie najbardziej

²⁰

Jednostka odpowiadająca kontenerowi o długości 20 stóp (ang. TEU, *twenty-feet equivalent unit*).

oddalonym, z miejsca produkcji do miejsca ostatecznego przetworzenia w danym regionie;

- b) dodatkowe koszty produkcji i koszty operacyjne inne niż koszty transportu poniesione przez beneficjentów mających siedziby w regionach najbardziej oddalonych na skutek bezpośredniego wpływu jednego lub kilku stałych utrudnień, o których mowa w art. 349 Traktatu.
4. Intensywność pomocy nie przekracza 100% kosztów kwalifikowalnych.

SEKCJA 2 – POMOC DLA MŚP

Artykuł 17

Pomoc inwestycyjna dla MŚP

1. Programy pomocy inwestycyjnej dla MŚP są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączone z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.
2. Następujące koszty uznaje się za koszty kwalifikowalne:
 - a) koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne; lub
 - b) szacunkowe koszty płacy za okres dwóch lat w odniesieniu do miejsc pracy powstałych bezpośrednio w wyniku realizacji projektu inwestycyjnego.
3. Aby koszt inwestycji został uznany za kwalifikowalny do celów niniejszego rozporządzenia, inwestycja musi obejmować:
 - a) inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związane z założeniem nowego zakładu, rozbudową istniejącego zakładu, dywersyfikacją produkcji zakładu poprzez wprowadzenie nowych dodatkowych produktów lub zasadniczą zmianą dotyczącą procesu produkcyjnego istniejącego zakładu; lub
 - b) nabycie środków trwałych bezpośrednio związanych z zakładem, który został zamknięty lub zostałby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił, przy czym środki nabywane są przez niezależnego inwestora. Transakcja musi być przeprowadzana na warunkach rynkowych.

W przypadku przekazania małego przedsiębiorstwa rodzinie pierwotnego właściciela (pierwotnych właścicieli) lub byłym pracownikom, warunek nabycia środków przez niezależnego inwestora nie ma zastosowania. Samo nabycie akcji lub udziałów przedsiębiorstwa nie jest uważane za inwestycję.

4. Aby koszt wartości niematerialnych i prawnych został uznany za kwalifikowalny do celów niniejszego rozporządzenia, wartości niematerialne i prawne muszą spełniać następujące warunki:
 - a) korzysta się z nich wyłącznie w przedsiębiorstwie otrzymującym pomoc; oraz
 - b) są uznawane za aktywa podlegające amortyzacji; oraz
 - c) są nabywane od osób trzecich po cenie wolnorynkowej; lub
 - d) wchodzi w skład aktywów przedsiębiorstwa przez okres co najmniej trzech lat;
5. Aby koszt nowych miejsc pracy powstałych bezpośrednio w wyniku realizacji projektu inwestycyjnego został uznany za kwalifikowalny do celów niniejszego rozporządzenia, takie miejsca pracy spełniają wszystkie następujące warunki:
 - a) miejsca pracy powstają w okresie trzech lat od daty zakończenia inwestycji;
 - b) projekt inwestycyjny prowadzi do wzrostu netto liczby zatrudnionych w danej jednostce w porównaniu ze średnią za poprzednie dwanaście miesięcy;
 - c) powstałe miejsca pracy są utrzymane przez minimalny okres trzech lat od daty pierwszego obsadzenia danego stanowiska.
6. Intensywność pomocy nie przekracza:
 - a) 20% kosztów kwalifikowalnych, w przypadku małych przedsiębiorstw;
 - b) 10% kosztów kwalifikowalnych, w przypadku średnich przedsiębiorstw.

Artykuł 18

Pomoc dla MŚP na koszty współpracy związane z projektami EFS

1. Pomoc na koszty współpracy ponoszone przez MŚP uczestniczące w projektach w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej [rozporządzenie COM(2011)611 EFRR i EFS] jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, o ile spełnione są warunki, o których mowa w tymże artykule i rozdziale I.
2. Następujące koszty są uznawane za koszty kwalifikowalne:
 - a) koszty współpracy organizacyjnej;
 - b) koszty usług doradczych i usług wsparcia związanych ze współpracą i wykonanych przez zewnętrznych konsultantów i usługodawców;
 - c) koszty podróży, materiały bezpośrednio związane z projektem, amortyzacja narzędzi i wyposażenia w zakresie, w jakim są wykorzystywane wyłącznie na potrzeby projektu.

Usługi, o których mowa w ust. 2 lit. b) powyżej, nie mają charakteru ciągłego ani okresowego, nie są też związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa, takimi jak rutynowe usługi doradztwa podatkowego, regularne usługi prawnicze lub reklama.

3. Kwota pomocy nie przekracza 50% kosztów kwalifikowalnych.

Artykuł 19

Dostęp MŚP do finansowania: pomoc na finansowanie ryzyka

1. Pomoc na finansowanie ryzyka jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączone z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.
2. Środki finansowania ryzyka mogą przyjąć postać:
 - a) inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych w pośredników finansowych, przy pomocy których MŚP, kwalifikujące się do otrzymania pomocy, otrzymują bezpośrednio lub pośrednio środki finansowania ryzyka; lub
 - b) gwarancji dla inwestorów lub pośredników finansowych na pokrycie strat związanych z finansowaniem ryzyka udzielonego MŚP, kwalifikującym się do otrzymania pomocy; lub
 - c) pożyczek dla pośredników finansowych udzielających środki finansowania ryzyka na rzecz MŚP, kwalifikujących się do otrzymania pomocy; lub
 - d) zachęt podatkowych dla niezależnych inwestorów prywatnych, będących osobami fizycznymi, którzy dostarczają MŚP środki finansowania ryzyka.
3. Środek finansowania ryzyka jest dostępny dla wszystkich rodzajów pośredników finansowych spełniających uprzednio określone kryteria obiektywnie uzasadnione charakterem inwestycji i nie dyskryminują żadnego z pośredników finansowych na podstawie jego miejsca prowadzenia działalności lub rejestracji w żadnym państwie członkowskim. Warunek ten nie obowiązuje w odniesieniu do podmiotów, którym państwo członkowskie powierzyło wdrażanie środka finansowania ryzyka.
4. Środek finansowania ryzyka jest skierowany do MŚP, które w chwili początkowego przydziału środków finansowania ryzyka są nienotowane na giełdzie i spełniają jedno z następujących kryteriów kwalifikowalności:
 - a) działają na dowolnym rynku krócej niż [5] lat od pierwszej komercyjnej sprzedaży; lub
 - b) osiągnęły, po rejestracji, średnie roczne obroty nieprzekraczające 10 % łącznych środków przewidzianych w ramach środka finansowania ryzyka; lub
 - c) wnioski o wsparcie w ramach środka finansowania ryzyka w celu wejścia na nowy rynek produktowy i zaprzestania dotychczasowej działalności handlowej, na podstawie biznes planu ustalającego warunki takiej zmiany charakteru działalności.

5. Środek finansowania ryzyka może również wspierać inwestycje kontynuacyjne dokonane po upływie okresu pięciu lat, o którym mowa w ust. 4 lit. a).
6. Środek finansowania ryzyka może dostarczać wsparcia tytułem refiansowania tylko wtedy, gdy jest połączony z nowym kapitałem odpowiadającym co najmniej [50] % każdej rundy inwestycji w MŚP kwalifikujące się do otrzymania pomocy.
7. W przypadku instrumentów kapitałowych, o których mowa w ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu, do celów innych niż dostarczenie środków finansowania ryzyka na rzecz MŚP kwalifikujących się do otrzymania pomocy wykorzystuje się nie więcej niż 30 % łącznej wartości otrzymanych wpłat na poczet kapitału funduszu i niewniesionego kapitału zadeklarowanego.
8. Środki finansowania ryzyka udzielone MŚP, kwalifikującym się do otrzymania pomocy, mogą mieć formę finansowania kapitałowego, quasi-kapitałowego, na pożyczek na finansowanie ryzyka lub ich kombinacji.
9. Łączna kwota środków finansowania ryzyka, o której mowa w ust. 8 niniejszego artykułu nie może przekraczać [10] mln EUR na MŚP kwalifikujące się do otrzymania pomocy.
10. Środek finansowania ryzyka prowadzi do pozyskania dodatkowego finansowania od niezależnych prywatnych inwestorów na poziomie pośredników finansowych lub MŚP kwalifikujących się do otrzymania pomocy, tak aby uzyskać łączną kwotę na następujących minimalnych poziomach:
 - a) [10 %] środków finansowania ryzyka udzielonych na rzecz MŚP przed dokonaniem przez nie pierwszej komercyjnej sprzedaży na dowolnym rynku;
 - b) [40%] środków finansowania ryzyka - udzielonych MŚP kwalifikującym się do otrzymania pomocy – o których mowa z ust. 4 niniejszego artykułu;
 - c) [60 %] środków finansowania ryzyka na inwestycję stanowiącą inwestycję kontynuacyjną po pięcioletnim okresie, o którym mowa w ust. 4 lit. a) niniejszego artykułu.
11. Środek finansowania ryzyka musi spełniać następujące warunki:
 - a) pośrednicy finansowi, inwestorzy i zarządzający są wybierani w drodze otwartego, przejrzystego i niedyskryminującego zaproszenia do składania ofert, mającego na celu ustanowienie odpowiednich mechanizmów podziału zysków i ryzyka, przy czym należy stosować raczej asymetryczny podział zysku aniżeli ochronę przed spadkiem wartości;
 - b) w przypadku asymetrycznego podziału strat między inwestorami publicznymi a prywatnymi, pierwsza strata pokrywana przez inwestora publicznego jest ograniczona do [20 %] wartości jego łącznej inwestycji;
 - c) w przypadku gwarancji, o których mowa w ust. 2 lit. b), stopa gwarancji jest ograniczona do [50] %, a łączne straty pokrywane przez państwo członkowskie są ograniczone do [20] % danego gwarantowanego portfela.

Przepis lit. a) nie ma zastosowania do podmiotów, którym państwo członkowskie powierzyło wdrażanie środka finansowania ryzyka.

12. W przypadku środków finansowania ryzyka z udziałem pośredników finansowych, następujące warunki muszą zostać spełnione, aby zagwarantować ekonomiczną motywację decyzji o finansowaniu:

- a) pośrednik finansowy ma siedzibę zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami; przeprowadza się badanie *due diligence* w celu zapewnienia ekonomicznie opłacalnej strategii inwestycyjnej, w tym odpowiedniej strategii dywersyfikacji ryzyka mającej na celu osiągnięcie efektywności ekonomicznej i skali efektywności pod względem wielkości i zasięgu terytorialnego portfela inwestycji; oraz
- b) udzielenia MŚP, kwalifikującemu się do otrzymania pomocy, środków finansowania ryzyka dokonuje się na podstawie racjonalnego biznes planu zawierającego szczegółowe informacje na temat produktu, sprzedaży i zmian rentowności, określającego *ex ante* oczekiwany poziom rentowności inwestycji; oraz
- c) dla każdej inwestycji istnieje jasna i realistyczna strategia wyjścia.

13. Pośrednikami finansowymi zarządza się na zasadach komercyjnych. Uznaje się, że zarządzanie ma charakter komercyjny, jeśli spełnione są następujące warunki:

- a) zarządzający musi być niezależnym profesjonalistą, zobowiązanym na mocy prawa lub umowy do działania z należytą starannością charakteryzującą profesjonalnego zarządcę i w dobrej wierze; oraz
- b) wynagrodzenie zarządzającego jest zgodne z praktykami rynkowymi; oraz
- c) zarządzający otrzymuje wynagrodzenie powiązane z uzyskanymi wynikami, lub przejmuje część ryzyka związanego z inwestycją ryzyka poprzez współinwestowanie środków własnych na takich samych warunkach ryzyka co inwestor publiczny; oraz
- d) istnieje porozumienie pomiędzy zarządcą a inwestorami, określające strategię inwestycyjną, kryteria oraz proponowane ramy czasowe inwestycji; oraz
- e) prywatni inwestorzy są reprezentowani w organach zarządzających pośrednika inwestycyjnego proporcjonalnie do ich udziału, jednak nie są zaangażowani w bieżący proces podejmowania decyzji o finansowaniu.

Warunek określony w lit. b) uznaje się za spełniony, jeśli zarządzający jest wybierany w drodze otwartego, przejrzystego i niedyskryminującego zaproszenia do składania wniosków, opartego na obiektywnych kryteriach związanych z doświadczeniem, wiedzą fachową oraz potencjałem operacyjnym i finansowym.

14. Środek finansowania ryzyka stanowiący instrumenty gwarancyjne i pożyczkowe wchodzący w zakres ust. 2 lit. b) i lit. c) niniejszego artykułu musi spełniać następujące warunki:
- a) pośrednik finansowy jest w stanie wykazać w oparciu o sprawozdania finansowe z ubiegłych trzech lat, że z portfela pożyczek, wspieranego w ramach środka finansowania ryzyka, korzystać może znaczna liczba MŚP, które - w świetle jego wewnętrznych kryteriów ratingowych – bez środka nie uzyskałyby finansowania;
 - b) nominalną kwotę pożyczki uwzględnia się – dla celów ust. 9 - przy obliczaniu maksymalnej kwoty inwestycji.

Artykuł 20

Dostęp MŚP do finansowania: pomocy dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność

1. Programy pomocy dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączone z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.
2. Przedsiębiorstwami kwalifikującymi się są przedsiębiorstwa nienotowane w okresie do pięciu lat po ich rejestracji, które nie dokonały jeszcze podziału zysków i nie zostały utworzone przez połączenie, które są:
 - a) małymi przedsiębiorstwami; lub
 - b) małymi innowacyjnymi przedsiębiorstwami w rozumieniu niniejszego rozporządzenia.
3. Pomoc na rozpoczęcie działalności przyjmują postać:
 - a) kredytów o stopach procentowych niezgodnych z warunkami rynkowymi na okres do pięciu lat i na maksymalną kwotę nominalną [2] mln EUR, lub [3] mln EUR dla przedsiębiorstw mających siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, lub [4] mln EUR dla przedsiębiorstw mających siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu;
 - b) gwarancji o składkach niezgodnych z warunkami rynkowymi na okres do pięciu lat i na maksymalną kwotę nominalną [3] mln EUR, lub [4,5] mln EUR dla przedsiębiorstw mających siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, lub [6] mln EUR dla przedsiębiorstw mających siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu;
 - c) dotacji, zmniejszenia stóp procentowych lub dopłaty do stóp procentowych w wysokości do [0,4] mln EUR ekwiwalentu dotacji brutto lub [0,6] mln EUR dla przedsiębiorstw mających siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, lub [0,8] mln EUR dla

przedsiębiorstw znajdujących się na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu.

4. W przypadku małych innowacyjnych przedsiębiorstw określone w ust. 3 kwoty maksymalne mogą zostać podwojone.
5. Beneficjent może otrzymać pomoc tylko jeden raz w ciągu okresu, w trakcie którego kwalifikuje się jako przedsiębiorstwo rozpoczynające działalność.

Artykuł 21

Pomoc na rzecz alternatywnych platform obrotu specjalizujących się w MŚP

1. Pomoc na rzecz alternatywnych platform obrotu specjalizujących się w MŚP jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.
2. W przypadku, gdy podmiotem prowadzącym platformę jest MŚP, środek pomocy może mieć postać pomocy na rozpoczęcie działalności dla podmiotu prowadzącego platformę, w związku z czym zastosowanie mają warunki określone w art. 20.
3. Środek pomocy może przyjąć formę zachęt podatkowych dla niezależnych inwestorów prywatnych inwestujących za pośrednictwem platformy, którzy są osobami fizycznymi, w odniesieniu do ich inwestycji w MŚP w zakresie finansowania ryzyka za pośrednictwem alternatywnej platformy obrotu.

Artykuł 22

Pomoc na koszty rozpoznania

1. Pomoc na pokrycie części kosztów rozpoznania jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.
2. Kosztami kwalifikowalnymi są koszty rozpoznania i wstępnej weryfikacji przed formalnym badaniem *due diligence* prowadzonym przez prywatnych, profesjonalnych zarządzających funduszami lub inwestorów w celu zidentyfikowania przedsiębiorstw docelowych przed fazą *due diligence*.
3. Pomoc może być udzielana w formie dotacji.
4. Intensywność pomocy nie przekracza [50] % kosztów kwalifikowalnych.

SEKCJA 3 – POMOC NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ, ROZWOJOWĄ I INNOWACYJNĄ

Artykuł 23

Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe

1. Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.
2. Część projektu badawczo-rozwojowego objęta pomocą państwa w pełni należy do co najmniej jednej z następujących kategorii:
 - a) badania podstawowe;
 - b) badania przemysłowe;
 - c) eksperymentalne prace rozwojowe;
 - d) studium wykonalności.
3. Koszty kwalifikowalne przypisuje się do konkretnej kategorii działalności badawczo-rozwojowej i obejmują one:
 - a) koszty personelu;
 - b) koszty aparatury, sprzętu, budynków i gruntów w zakresie i przez okres, w jakim są wykorzystywane na potrzeby projektu badawczo-rozwojowego;
 - c) koszty badań wykonywanych na podstawie umowy, wiedzy i patentów zakupionych lub użytkowanych na podstawie licencji udzielonej przez źródła zewnętrzne po cenach rynkowych, jak również koszty doradztwa i usług równorzędnych wykorzystywanych wyłącznie na potrzeby działalności badawczej;
 - d) dodatkowe koszty ogólne oraz inne koszty operacyjne, w tym koszty materiałów, środków eksploatacyjnych i podobnych produktów, ponoszone bezpośrednio w związku z projektem badawczo-rozwojowym.

W przypadku gdy projekty prowadzą do powstania prototypu lub projektu pilotażowego, które mogą mieć zastosowanie komercyjne, przychody netto z pierwszych pięciu lat wykorzystania ich w celach komercyjnych są odliczane od kosztów kwalifikowalnych *ex ante* lub *ex post*.
4. Kosztami kwalifikowalnymi w przypadku studium wykonalności są koszty jego realizacji.
5. Intensywność pomocy dla każdego beneficjenta nie może przekroczyć:
 - a) 100% kosztów kwalifikowalnych w przypadku badań podstawowych;

- b) 50% kosztów kwalifikowalnych w przypadku badań przemysłowych;
 - c) 25% kosztów kwalifikowalnych w przypadku eksperymentalnych prac rozwojowych;
 - d) 50% kosztów kwalifikowalnych w przypadku studium wykonalności.
6. Intensywność pomocy w przypadku badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych można zwiększyć do maksymalnie 80% kosztów kwalifikowalnych w następujący sposób:
- a) o 10 punktów procentowych w przypadku średnich przedsiębiorstw i o 20 punktów procentowych w przypadku małych przedsiębiorstw;
 - b) o 15 punktów procentowych, jeżeli:
 - (i) projekt obejmuje skuteczną współpracę, a w jego realizację jest zaangażowane co najmniej jedno MŚP lub jest on realizowany w co najmniej dwóch państwach członkowskich, a żadne pojedyncze przedsiębiorstwo nie ponosi więcej niż 70% kosztów kwalifikowalnych, lub zaangażowana jest przynajmniej jedna organizacja badawcza i popularyzująca naukę, która ponosi we własnym zakresie lub wraz z innymi tego typu organizacjami co najmniej 10% kosztów kwalifikowalnych i ma prawo do publikowania własnych wyników badań; lub
 - (ii) wyniki projektu są szeroko rozpowszechniane podczas konferencji, za pośrednictwem publikacji, powszechnie dostępnych baz bądź bezpłatnego oprogramowania lub oprogramowania typu *open source*;
 - c) o [5] punktów procentowych w przypadku inwestycji w prototypy i projekty pilotażowe, które mogą mieć zastosowanie komercyjne, realizowanych przez duże przedsiębiorstwa mające siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, w zakresie, w jakim koszty w ramach niniejszego artykułu pokrywają się z kosztami kwalifikowalnymi na mocy art. 15 [Regionalna pomoc inwestycyjna] i do najniższej intensywności pomocy dopuszczalnej na terenach objętych pomocą spełniających warunki art. 107 ust. 3 lit. a).

Artykuł 24 ***Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą***

1. Pomoc na utworzenie lub unowocześnienie infrastruktury badawczej, która jest wykorzystywana w działalności gospodarczej, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.
2. W przypadku gdy struktura badawcza prowadzi zarówno działalność gospodarczą i jak i niegospodarczą, ich finansowanie, koszty i dochody należy rozliczać osobno, konsekwentnie stosując obiektywnie uzasadnione zasady rachunku kosztów.

3. Cena stosowana tytułem funkcjonowania i użytkowania infrastruktury odpowiada cenie rynkowej.
4. Dostęp do infrastruktury powinien być przyznawany na zasadach przejrzystych i niedyskryminacyjnych. Na zasadzie odstępstwa od powyższej zasady, przedsiębiorstwa, które sfinansowały co najmniej 50 % kosztów inwestycji infrastruktury badawczej mogą mieć uprzywilejowany dostęp do takiej infrastruktury, o ile dostęp ten jest przyznawany po cenie rynkowej i jest ograniczony w czasie, a warunki preferencyjnego dostępu są ogólnie dostępne.
5. Kosztami kwalifikowalnymi są koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne.
6. Intensywność pomocy nie przekracza [25] % kosztów kwalifikowalnych.

Intensywność pomocy może zostać zwiększona do [35] % kosztów kwalifikowalnych w przypadku infrastruktury usytuowanej na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu oraz do [30] % kosztów kwalifikowalnych w przypadku infrastruktury usytuowanej na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu.

Artykuł 25

Pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności

1. Pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.
2. Następujące koszty są uznawane za koszty kwalifikowalne:
 - a) koszty uzyskania i zatwierdzenia patentów i innych praw własności przemysłowej;
 - b) koszty oddelegowania wysoko wykwalifikowanego personelu z organizacji badawczej zajmującej się rozpowszechnianiem wiedzy bądź z dużego przedsiębiorstwa, który to personel prowadzi działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną na nowo utworzonych stanowiskach w przedsiębiorstwie korzystającym z pomocy i nie zastępuje innego personelu;
 - c) koszty usług doradczych w zakresie innowacji i usług wsparcia innowacji;
 - d) koszty innowacji organizacyjnych lub innowacji w obrębie procesu;
 - e) koszty uczestnictwa w targach lub wystawach przedstawiających nowe lub znacznie ulepszone produkty lub usługi.

3. Intensywność pomocy nie przekracza 50% kosztów kwalifikowalnych.

Artykuł 26

Pomoc na działalność badawczo-rozwojową w sektorach rybołówstwa i akwakultury

1. Pomoc na badania i rozwój w sektorach rybołówstwa i akwakultury jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.
2. Projekt badawczo-rozwojowy jest zgodny z interesem wszystkich podmiotów działających w danym sektorze lub podsektorze.
3. Przed rozpoczęciem działalności badawczo-rozwojowej publikuje się w internecie informacje o zamiarze prowadzenia takiej działalności oraz o jej celu. Konieczne jest podanie przybliżonej daty uzyskania spodziewanych wyników oraz miejsca ich ogłoszenia w internecie, a także oświadczenie, że zostaną one udostępnione nieodpłatnie.

Wyniki działalności badawczo-rozwojowej są dostępne w internecie przez okres co najmniej 5 lat. Publikacja tych wyników w internecie ma miejsce najpóźniej w dniu udostępnienia jakiejkolwiek informacji członkom jakiejkolwiek organizacji.

4. Kosztami kwalifikowalnymi są koszty, o których mowa w art. 23 ust. 3.
5. Intensywność pomocy nie przekracza 100% kosztów kwalifikowalnych.

SEKCJA 4 - POMOC SZKOLENIOWA

Artykuł 27

Pomoc szkoleniowa

1. Pomoc szkoleniowa jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.
2. Pomocy nie przyznaje się w przypadku, gdy szkolenie ma na celu zapewnienie przestrzegania przez przedsiębiorstwo obowiązkowych norm krajowych w zakresie szkoleń.
3. Do kosztów kwalifikowanych zalicza się:
 - a) koszty zatrudnienia wykładowców, poniesione za godziny, podczas których wykładowca uczestniczy w szkoleniu;
 - b) koszty operacyjne wykładowców i uczestników bezpośrednio związane z projektem szkoleniowym, takie jak koszty podróży, materiały bezpośrednio

związane z projektem, amortyzacja narzędzi i wyposażenia w zakresie, w jakim są wykorzystywane wyłącznie na potrzeby projektu szkoleniowego;

- c) koszty usług doradczych związanych z projektem szkoleniowym.
4. Intensywność pomocy nie przekracza [50%] kosztów kwalifikowalnych. Intensywność pomocy można zwiększyć maksymalnie do 70% kosztów kwalifikowalnych:
- a) o 10 punktów procentowych w przypadku szkoleń dla pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji lub niepełnosprawnych;
 - b) o 10 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz średniego przedsiębiorstwa i o 20 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz małego przedsiębiorstwa.
5. W przypadku pomocy przyznawanej w sektorze transportu morskiego jej intensywność może zostać zwiększona do 100% kosztów kwalifikowalnych, o ile spełnione są następujące warunki:
- a) uczestnik programu szkoleniowego nie jest aktywnym członkiem załogi lecz dodatkowym członkiem załogi; oraz
 - b) szkolenie jest prowadzone na statkach pokładowych zarejestrowanych w rejestrach unijnych.

SEKCJA 5 - POMOC DLA PRACOWNIKÓW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W SZCZEGÓLNIE NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI ORAZ PRACOWNIKÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Artykuł 28

Pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji lub zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych

1. Programy pomocy na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji lub zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączone z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.

2. Pomoc musi prowadzić do wzrostu netto liczby pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji lub pracowników niepełnosprawnych zatrudnionych w danym przedsiębiorstwie w porównaniu ze średnią z poprzednich dwunastu miesięcy.
3. Ustęp 2 nie ma zastosowania, gdy stanowisko lub stanowiska zostają zwolnione ze względu na dobrowolne odejście, inwalidztwo, przejście na emeryturę z powodu wieku, dobrowolną redukcję czasu pracy lub zgodne z prawem zwolnienie za naruszenie obowiązków służbowych, a nie w wyniku redukcji etatów lub upływu okresu umowy na czas określony.
4. Z wyjątkiem przypadku zgodnego z prawem zwolnienia za naruszenie obowiązków pracowniczych, pracownik znajdujący się w szczególnie niekorzystnej sytuacji lub niepełnosprawny jest uprawniony do nieprzerwanego zatrudnienia przez minimalny okres zatrudnienia zgodny z obowiązującymi przepisami krajowymi lub porozumieniami zbiorowymi regulującymi zawieranie umów o pracę.
5. Jeżeli okres ten jest krótszy niż 12 miesięcy, wówczas pomoc jest proporcjonalnie zmniejszona.
6. Do kosztów kwalifikowanych zalicza się:
 - a) koszty płacy przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od dnia rekrutacji pracownika znajdującego się w szczególnie niekorzystnej sytuacji.
 - b) koszty płacy przez okres nie dłuższy niż 24 miesięcy od dnia rekrutacji pracownika znajdującego się w bardzo niekorzystnej sytuacji.
 - c) koszty płacy za cały okres zatrudnienia pracownika niepełnosprawnego.
7. Intensywność pomocy nie przekracza:
 - a) 50 % kosztów kwalifikowanych w przypadku pomocy na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji;
 - b) 75 % kosztów kwalifikowanych w przypadku pomocy na zatrudnienie pracowników niepełnosprawnych.

Artykuł 29

Pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych

1. Pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, o ile spełnione są warunki, o których mowa w tymże artykule i rozdziale I.
2. Następujące koszty uznaje się za koszty kwalifikowalne:
 - a) koszty adaptacji pomieszczeń;

- b) koszty zatrudnienia personelu za czas poświęcony wyłącznie na pomoc pracownikom niepełnosprawnym;
 - c) koszty adaptacji lub zakupu sprzętu lub też zakupu i autoryzacji oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych, w tym urządzeń technologii wspomagających lub przystosowanych do ich potrzeb, które wykraczają poza koszty, jakie poniósłby beneficjent w przypadku zatrudnienia pracowników, którzy nie są niepełnosprawni;
 - d) w przypadku beneficjenta oferującego zatrudnienie chronione – koszty budowy, wyposażenia lub rozbudowy danej jednostki oraz wszelkie koszty administracyjne i koszty transportu bezpośrednio związane z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych.
3. Intensywność pomocy nie przekracza 100% kosztów kwalifikowalnych.

SEKCJA 6 - POMOC NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA

Artykuł 30

Pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych

1. Pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, o ile spełnione są warunki, o których mowa w tymże artykule i rozdziale I.
2. Inwestycja musi spełniać jeden z następujących warunków:
 - a) umożliwia beneficjentowi podniesienie poziomu ochrony środowiska w wyniku prowadzonej przez niego działalności poprzez stosowanie norm surowszych niż normy unijne, przy czym nie uwzględnia się tego, czy obowiązujące normy krajowe są surowsze niż normy unijne;
 - b) umożliwia beneficjentowi podniesienie poziomu ochrony środowiska w wyniku prowadzonej przez niego działalności w przypadku braku norm unijnych.
3. Pomoc nie może być przyznana w przypadku, gdy inwestycje prowadzą do spełnienia przez przedsiębiorstwa już przyjętych, ale jeszcze nieobowiązujących norm unijnych.
4. Na zasadzie odstępstwa od zasady w ust. 3, pomoc można przyznać na:
 - zakup nowych środków transportu drogowego, kolejowego, śródlądowego i morskiego spełniających przyjęte normy unijne, pod warunkiem że dany zakup

ma miejsce przed wejściem w życie tych norm unijnych i jeżeli nowe normy wspólnotowe z chwilą wejścia w życie nie są stosowane z mocą wsteczną do już nabytych środków transportu;

- na operacje doposażające istniejących środków transportu drogowego, kolejowego, śródlądowego i morskiego pod warunkiem, że spełniających przyjęte normy unijne, pod warunkiem że w dniu wprowadzenia tych środków transportu do eksploatacji normy unijne jeszcze nie obowiązywały, a z chwilą obowiązywania nie są stosowane z mocą wsteczną do tych środków transportu.

5. Kosztami kwalifikowalnymi są koszty inwestycyjne konieczne, aby osiągnąć poziom wyższy, niż wymagają tego normy unijne. Koszty, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska, nie są kwalifikowalne. Następujące koszty uznaje się za koszty kwalifikowalne:

- a) w przypadku gdy koszty inwestycji w ochronę środowiska można wyodrębnić z całkowitych kosztów inwestycji jako oddzielną inwestycję, kosztami kwalifikowalnymi są dane+ koszty związane z ochroną środowiska;
- b) w przypadku gdy koszty inwestycji w ochronę środowiska można wyodrębnić poprzez porównanie jej z analogiczną, mniej przyjazną dla środowiska inwestycją, kosztami kwalifikowalnymi są dane koszty związane z ochroną środowiska;
- c) we wszystkich pozostałych przypadkach, całkowite koszty inwestycji konieczne do przekroczenia obowiązujących norm unijnych lub do osiągnięcia wyższego poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych. Koszty kwalifikowalne są kosztami inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne.

6. Intensywność pomocy

- nie przekracza [x] % kosztów kwalifikowalnych, jeśli koszty te oblicza się zgodnie z kryteriami w ust. 5 lit. a) lub lit. b);
- nie przekracza [x] % kosztów kwalifikowalnych, jeśli koszty te oblicza się zgodnie z kryteriami w ust. 5 lit. c).

Intensywność pomocy można zwiększyć o [x] punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz średniego przedsiębiorstwa i [x] punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz małego przedsiębiorstwa.

Intensywność pomocy może zostać zwiększona o [5] punktów procentowych w stosunku do pomocy przyznanej dużemu przedsiębiorstwu mającemu siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, w zakresie, w jakim koszty w ramach niniejszego artykułu pokrywają się z kosztami kwalifikowalnymi na mocy art. 15 [Regionalna pomoc inwestycyjna] i do najniższej intensywności pomocy mającej zastosowanie na terenach objętych pomocą spełniających warunki art. 107 ust. 3 lit. a).

7. Pomoc na inwestycje związane z gospodarowaniem odpadami innych przedsiębiorstw nie podlega wyłączeniu na mocy niniejszego artykułu.

Artykuł 31

Pomoc inwestycyjna dla MŚP na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych

1. Pomoc umożliwiająca MŚP spełnianie jeszcze nieobowiązujących nowych norm unijnych podwyższających poziom ochrony środowiska jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, o ile spełnione są warunki, o których mowa w tymże artykule i rozdziale I.
2. Normy unijne zostają przyjęte, a realizacja i zakończenie inwestycji mają miejsce co najmniej rok przed upływem terminu wejścia w życie danej normy.
3. Kosztami kwalifikowalnymi są koszty inwestycyjne konieczne, aby osiągnąć poziom wyższy, niż wymagają tego normy unijne. Koszty, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska, nie są kwalifikowalne. Następujące koszty uznaje się za koszty kwalifikowalne:
 - a) w przypadku gdy koszty inwestycji w ochronę środowiska można wyodrębnić z całkowitych kosztów inwestycji jako oddzielną inwestycję, kosztami kwalifikowalnymi są dane koszty związane z ochroną środowiska;
 - b) w przypadku gdy koszty inwestycji w ochronę środowiska można wyodrębnić poprzez porównanie jej z analogiczną, mniej przyjazną dla środowiska inwestycją, kosztami kwalifikowalnymi są dane koszty związane z ochroną środowiska;
 - c) we wszystkich pozostałych przypadkach, całkowite koszty inwestycji konieczne do wczesnego przystosowania do norm unijnych. Koszty kwalifikowalne są kosztami inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne.
4. Intensywność pomocy nie przekracza:
 - [x] % kosztów kwalifikowalnych w przypadku małych przedsiębiorstw i [x] % kosztów kwalifikowalnych w przypadku średnich przedsiębiorstw, jeżeli realizacja i zakończenie inwestycji ma miejsce wcześniej niż trzy lata przed terminem wejścia w życie normy oraz jeśli koszty te oblicza się zgodnie z kryteriami w ust. 3 lit. a) lub lit. b);
 - [x] % kosztów kwalifikowalnych w przypadku małych przedsiębiorstw, jeżeli realizacja i zakończenie inwestycji ma miejsce od roku do trzech lat przed terminem wejścia w życie normy oraz jeśli koszty te oblicza się zgodnie z kryteriami w ust. 3 lit. a) lub lit. b);
 - [x] % kosztów kwalifikowalnych w przypadku małych przedsiębiorstw i [x] % kosztów kwalifikowalnych w przypadku średnich przedsiębiorstw, jeżeli realizacja i zakończenie inwestycji ma miejsce wcześniej niż trzy lata przed

terminem wejścia w życie normy oraz jeśli koszty te oblicza się zgodnie z kryteriami w ust. 3 lit. c);

- [x] % kosztów kwalifikowalnych w przypadku małych przedsiębiorstw, jeśli realizacja i zakończenie inwestycji ma miejsce w okresie od trzech lat do roku przed datą wejścia norm w życie oraz jeśli koszty te oblicza się zgodnie z kryteriami w ust. 3 lit. c).

Intensywność pomocy może zostać zwiększona o [5] punktów procentowych w stosunku do pomocy przyznanej dużemu przedsiębiorstwu mającemu siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, w zakresie, w jakim koszty w ramach niniejszego artykułu pokrywają się z kosztami kwalifikowalnymi na mocy art. 15 [Regionalna pomoc inwestycyjna] i do najniższej intensywności pomocy mającej zastosowanie na terenach objętych pomocą spełniających warunki art. 107 ust. 3 lit. a).

Artykuł 32

Pomoc inwestycyjna na środki wspierające oszczędność energii

1. Pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom osiągnąć oszczędności energii jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.
2. Pomoc nie może być przyznana w przypadku, gdy usprawnienia prowadzą do spełnienia przez przedsiębiorstwa już przyjętych, ale jeszcze nieobowiązujących norm unijnych.
3. Kosztami kwalifikowalnymi są koszty inwestycji niezbędnych do osiągnięcia wyższego poziomu ochrony środowiska. Koszty, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska, nie są kwalifikowalne. Następujące koszty uznaje się za koszty kwalifikowalne:
 - a) w przypadku gdy koszty inwestycji w ochronę środowiska można wyodrębnić z całkowitych kosztów inwestycji jako oddzielną inwestycję, kosztami kwalifikowalnymi są dane+ koszty związane z ochroną środowiska;
 - b) w przypadku gdy koszty inwestycji w ochronę środowiska można wyodrębnić poprzez porównanie jej z analogiczną, mniej przyjazną dla środowiska inwestycją, kosztami kwalifikowalnymi są dane koszty związane z ochroną środowiska;
 - c) we wszystkich pozostałych przypadkach, całkowite koszty inwestycji konieczne do osiągnięcia wyższego poziomu ochrony środowiska. Koszty kwalifikowalne są kosztami inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne.
4. Intensywność pomocy
 - nie przekracza [x] % kosztów kwalifikowalnych, jeśli koszty te oblicza się zgodnie z kryteriami w ust. 3 lit. a) lub lit. b);

- nie przekracza [x] % kosztów kwalifikowalnych, jeśli koszty te oblicza się zgodnie z kryteriami w ust. 3 lit. c).

Intensywność pomocy można zwiększyć o [x] punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz małego przedsiębiorstwa i o [x] punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz średniego przedsiębiorstwa.

Intensywność pomocy może zostać zwiększona o [5] punktów procentowych w stosunku do pomocy przyznanej dużemu przedsiębiorstwu mającemu siedzibę na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, w zakresie, w jakim koszty w ramach niniejszego artykułu pokrywają się z kosztami kwalifikowalnymi na mocy art. 15 [Regionalna pomoc inwestycyjna] i do najniższej intensywności pomocy dopuszczalnej na terenach objętych pomocą spełniających warunki art. 107 ust. 3 lit. a).

Artykuł 33

Pomoc na inwestycje w układy kogeneracji o wysokiej sprawności

1. Pomoc inwestycyjna na układy kogeneracji o wysokiej sprawności jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.
2. Nowa jednostka kogeneracyjna musi być źródłem oszczędności w zakresie energii pierwotnej w porównaniu z rozdzieloną produkcją energii w rozumieniu dyrektywy 2012/27/WE²¹. Modernizacja istniejącej jednostki kogeneracyjnej lub przekształcenie istniejącej jednostki produkcji mocy w jednostkę kogeneracyjną musi przynieść oszczędności w zakresie energii pierwotnej w porównaniu z sytuacją pierwotną.
3. Pomoc na inwestycje przyznaje się na nowo zainstalowane moce nieprzekraczające [x] MW.
4. Kosztami kwalifikowalnymi są koszty inwestycyjne dodatkowych urządzeń koniecznych dla danej instalacji, aby działać jako instalacja układu kogeneracji o wysokiej sprawności.
5. Intensywność pomocy nie przekracza [x] % kosztów kwalifikowalnych. Intensywność pomocy można zwiększyć o [x] punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz małego przedsiębiorstwa i o [x] punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz średniego przedsiębiorstwa.

OPCJA: Intensywność pomocy może zostać zwiększona do [x] % kosztów kwalifikowalnych w przypadku inwestycji usytuowanej na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu oraz do [x] % kosztów kwalifikowalnych w przypadku inwestycji usytuowanej na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu.

²¹ Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1.

Artykuł 34
Pomoc na inwestycje w odnawialne źródła energii

1. Pomoc na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.

2. Pomoc na produkcję biopaliw jest wyłączona z wymogu zgłoszenia jedynie w takim zakresie, w jakim inwestycje służą wyłącznie produkcji biopaliw produkowanych w sposób zrównoważony.
3. Pomoc musi być zgodna albo z ust. 4 do 7 albo z ust. 8.
4. Pomoc na inwestycje przyznaje się na nowo zainstalowane moce nieprzekraczające [x] MW.
5. Kosztami kwalifikowalnymi są koszty inwestycji niezbędnych do osiągnięcia wyższego poziomu ochrony środowiska. Koszty, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska, nie są kwalifikowalne.
6. W przypadku dostarczania energii elektrycznej do sieci, producenci lub - w stosownych przypadkach - koncentrator podlegają standardowym obowiązkom dotyczącym przyłączenia do sieci oraz opłatom przyłączenia do sieci oraz ponoszą odpowiedzialność finansową za wszelkie różnice (niezbilansowanie) powstałe między zaplanowanym a rzeczywistym poziomem wytwarzania energii w danym okresie niezbilansowania energii elektrycznej. W zależności od umów handlowych, wspomniana odpowiedzialność może zostać zlecona innym podmiotom odpowiedzialnym za bilansowanie.
7. Intensywność pomocy nie przekracza [x] % kosztów kwalifikowalnych.

Intensywność pomocy można zwiększyć o [x] punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz małego przedsiębiorstwa i o [x] punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz średniego przedsiębiorstwa.

OPCJA: Intensywność pomocy może zostać zwiększona do [x] % kosztów kwalifikowalnych w przypadku inwestycji usytuowanej na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu oraz do [x] % kosztów kwalifikowalnych w przypadku inwestycji usytuowanej na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu.

8. [Pomoc przyznaje się na podstawie procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji, neutralnej pod względem technologii, w oparciu o jasne, przejrzyste i niedyskryminujące kryteria, skutecznie gwarantujące ograniczenie pomocy do minimum niezbędnego do realizacji nowo zainstalowanego projektu energii ze źródeł odnawialnych. Procedura przetargowa spełnia z następujące wymogi:
 - (i) zapewnia uczestnictwo wystarczającej liczby przedsiębiorstw;
 - (ii) budżet związany z procedurą jest ograniczeniem wiążącym w znaczeniu, że nie wszyscy oferenci mogą otrzymać pomoc;
 - (iii) pomoc przyznaje się na podstawie oferty początkowej przedstawionej przez oferenta; późniejsze negocjacje są wykluczone;
 - (iv) Procedura przetargowa jest otwarta dla oferentów ze wszystkich państw EOG. Państwa członkowskie dopilnują, aby istniał mechanizm współpracy z krajami, w których mieszczą się potencjalni oferenci. Państwa członkowskie mogą wymagać od oferenta, aby wykazał, że jest

w stanie dostarczać energię elektryczną do państwa członkowskiego udzielającego pomoc;

- (v) Każdy etap procedury przetargowej może być ograniczony pułapem, aby zapewnić, że procedura jest autentycznie konkurencyjna. W granicach określonego pułapu i na każdym etapie procedury można składać oferty dotyczące wszystkich technologii, dbając przy tym o unikanie zbyt wysokiej rekompensaty dla najtańszej technologii.

OPCJA 1

- (vi) Pomoc jest przyznawana w formie gwarantowanych premii.
- (vii) oferenci muszą ponosić odpowiedzialność za bilansowanie w standardowym zakresie i podlegać standardowym obowiązkom dotyczącym przyłączenia do sieci oraz opłatom przyłączenia do sieci w państwie członkowskim, w którym produkowana jest energia elektryczna.

OPCJA 2

- (vi) *Pomoc jest przyznawana w formie gwarantowanych premii za energię wytworzoną i sprzedaną na rynku energii elektrycznej.*
- (vii) *na oferentów nakłada się odpowiedzialność finansową za wszelkie różnice (niezbilansowanie) powstałe między zaplanowanym a rzeczywistym poziomem wytwarzania energii w danym okresie niezbilansowania energii elektrycznej. W zależności od umów handlowych, wspomniana odpowiedzialność może zostać zlecona innym podmiotom odpowiedzialnym za bilansowanie i podlega standardowym obowiązkom dotyczącym przyłączenia do sieci oraz opłatom przyłączenia do sieci w państwie członkowskim, w którym produkowana jest energia elektryczna. Producentów energii z odnawialnych źródeł nie zwalnia się z obowiązku oferowania operatorom systemu przesyłowego usług bilansowania, gdzie technologicznie możliwe.*

Artykuł 35

Pomoc na ochronę środowiska w formie ulg podatkowych na mocy dyrektywy 2003/96/WE

1. Programy pomocy w formie ulg podatkowych w zakresie podatków na ochronę środowiska spełniających warunki, o których mowa w dyrektywie 2003/96/WE²², są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączone z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, o ile spełnione są warunki, o których mowa w tymże artykule i w rozdziale I.

²²

Dz.U. L 283 z 31.10.2003, s. 51.

2. Beneficjenci ulg podatkowych płacą podatek równy co najmniej minimalnemu unijnemu poziomowi opodatkowania określonego dyrektywą 2003/96/WE.
3. Ulgi podatkowe przyznaje się na okres nie dłuższy niż [dziesięć] lat. Po upływie tego okresu państwa członkowskie powinny ponownie ocenić, czy dane ulgi podatkowe są właściwe.
4. Artykuł ten nie ma zastosowania do pomocy w formie zwolnień podatkowych, które są objęte innymi przepisami niniejszej sekcji.

Artykuł 36

Pomoc inwestycyjna na rekultywację zanieczyszczonych terenów

1. Pomoc inwestycyjna dla przedsiębiorstw na naprawę szkód w środowisku poprzez rekultywację zanieczyszczonych terenów jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.
2. Inwestycja musi prowadzić do poprawy ochrony środowiska. Szkody w środowisku, jakie mają być naprawione, obejmują pogorszenie jakości gleby lub też wód powierzchniowych lub gruntowych.
3. Pomoc przyznaje się wyłącznie w przypadku, gdy zanieczyszczający – tj. osoba odpowiedzialna na mocy prawa obowiązującego w każdym państwie członkowskim, bez uszczerbku dla przyjęcia przepisów UE w tej kwestii – nie został zidentyfikowany lub nie ponosi odpowiedzialności prawnej za finansowanie kosztów rekultywacji zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”. W przypadku ustalenia, kto jest zanieczyszczającym oraz możliwości pociągnięcia go do odpowiedzialności, osoba ta musi pokryć koszty rekultywacji zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” i nie przyznaje się pomocy państwa.
4. Kosztami kwalifikowalnymi są koszty prac rekultywacyjnych pomniejszone o wzrost wartości gruntu. W przypadku rekultywacji zanieczyszczonych terenów wszystkie wydatki poniesione przez przedsiębiorcę w związku z rekultywacją terenów jakie zajmuje, niezależnie od możliwości ich wykazania w bilansie jako środków trwałych, można zaliczyć do wydatków kwalifikowalnych.
5. Oceny wzrostu wartości gruntu wynikającej z jego rekultywacji musi dokonać niezależny ekspert.
6. Intensywność pomocy nie przekracza [x] % kosztów kwalifikowalnych.

Artykuł 37

Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie miejski system ciepłowniczy i chłodniczy

1. Pomoc inwestycyjna na instalację efektywnego miejskiego systemu ciepłowniczego i chłodniczego jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w tymże artykule i w rozdziale I.

2. System spełnia kryteria efektywnego miejskiego systemu ciepłowniczego i chłodniczego zdefiniowane w art. 2 ust. 41 i 42 dyrektywy 2012/27/UE²³.
3. Kosztami kwalifikowalnymi są koszty inwestycji w budowę, rozbudowę, remont jednej lub więcej jednostek produkcji, która stanowi integralną część efektywnego miejskiego systemu ciepłowniczego i chłodniczego.
4. Intensywność pomocy nie przekracza [x] % kosztów kwalifikowalnych. Intensywność pomocy można zwiększyć o [x] punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz małego przedsiębiorstwa i o [x] punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz średniego przedsiębiorstwa.
5. W przypadku stosowania ciepła odpadowego, gdzie koszty inwestycji w ochronę środowiska można wyodrębnić z całkowitych kosztów inwestycji, intensywność pomocy można zwiększyć do [x] %.
6. Pomoc na inwestycje przyznaje się na nowo zainstalowane moce nieprzekraczające [x] MW.
7. Kosztami kwalifikowalnymi w przypadku sieci dystrybucji są całkowite koszty inwestycji w sieć i jej remont.
8. Intensywność pomocy w przypadku sieci dystrybucji nie przekracza [x] % kosztów kwalifikowalnych. Intensywność pomocy można zwiększyć o [x] punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz małego przedsiębiorstwa i o [x] punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz średniego przedsiębiorstwa.

***OPCJA:** Intensywność pomocy może zostać zwiększona do [x] % kosztów kwalifikowalnych w przypadku efektywnych miejskich systemów ciepłownicznych i chłodniczych usytuowanych na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu oraz do [x] % kosztów kwalifikowalnych w przypadku miejskich systemów ciepłownicznych i chłodniczych usytuowanych na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu.*
9. Pomoc nie może być przyznana w celu osiągnięcia zgodności z normami prawnymi mającymi zastosowanie do miejskich systemów ciepłownicznych i chłodniczych.

Artykuł 38

Pomoc na badania środowiska

1. Pomoc na badania, w tym audyty energetyczne, bezpośrednio związane z inwestycjami, o których mowa w niniejszej sekcji, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, pod warunkiem że spełnione są warunki ustanowione w niniejszym artykule i w rozdziale I.

²³ Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1.

2. Dużym przedsiębiorstwom nie przyznaje się pomocy na audyty energetyczne przeprowadzone na mocy art. 8 ust. 4 dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej.
3. Kosztami kwalifikowalnymi są koszty realizacji studiów wykonalności, o których mowa w ust. 1.
4. Intensywność pomocy nie przekracza 50% kosztów kwalifikowalnych.

ROZDZIAŁ IV

Przepisy końcowe

Artykuł 39 ***Uchylenie***

Rozporządzenie (WE) nr 800/2008 traci moc.

Każde odniesienie do uchylonego rozporządzenia uważa się za odniesienie do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 40 ***Przepisy przejściowe***

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do pomocy indywidualnej przyznanej przed jego wejściem w życie, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki określone w niniejszym rozporządzeniu z wyjątkiem art. 11.

2. Wszelka pomoc wyłączona z wymogu zgłoszenia zgodnie z art. 108 ust. 3 Traktatu na mocy wszelkich obowiązujących uprzednio uregulowań jest zgodna z rynkiem wewnętrznym.
3. Wszelka pomoc nie wyłączona z wymogu zgłoszenia zgodnie z art. 108 ust. 3 Traktatu na mocy niniejszego lub innych obowiązujących uprzednio uregulowań jest oceniana przez Komisję zgodnie z właściwymi zasadami ramowymi, wytycznymi, komunikatami i zawiadomieniami.
4. Wraz z końcem okresu obowiązywania niniejszego rozporządzenia wszystkie programy pomocy wyłączone na mocy niniejszego rozporządzenia pozostają wyłączone przez 6-miesięczny okres dostosowawczy, z wyjątkiem programów pomocy regionalnej. Wyłączenie programów pomocy regionalnej wygasa z dniem wygaśnięcia zatwierdzonych map pomocy regionalnej.
5. Państwo członkowskie musi zastosować się do przepisów art. 10 ust. 2 najpóźniej w ciągu dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 41

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie *[dwudziestego]* dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 31 grudnia 2020 r. Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Komisji
Przewodniczący*

ZAŁĄCZNIK I

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia przyjmuje się następujące definicje:

1. „pomoc *ad hoc*” oznacza pomoc przyznawaną poza programem pomocy;
2. „produkty rolne” oznaczają produkty wymienione w załączniku I do Traktatu, z wyjątkiem produktów rybołówstwa i akwakultury wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr [COM(2011)416] w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury;
3. „pomoc” oznacza każdy środek spełniający wszystkie kryteria, o których mowa w art. 107 ust. 1 Traktatu;
4. „intensywność pomocy” oznacza kwotę pomocy wyrażoną jako odsetek kosztów kwalifikowalnych;
5. „program pomocy” oznacza każdy akt prawny, na podstawie którego, bez dodatkowych środków wykonawczych, można przyznać pomoc indywidualną przedsiębiorstwom, określonym w sposób ogólny w tym akcie, oraz każdy akt prawny, na podstawie którego przedsiębiorstwu lub przedsiębiorstwom można przyznać pomoc niezwiązaną z konkretnym projektem;
6. „obszary objęte pomocą” oznaczają obszary określone zgodnie z zatwierdzoną mapą pomocy regionalnej na lata 2014–2020 w zastosowaniu art. 107 ust. 3 lit. a) i c) Traktatu;
7. „węgiel” oznacza wysokiej-, średniej- i niskiej klasy węgiel kategorii A i B, w rozumieniu międzynarodowej klasyfikacji ustanowionej przez Europejską Komisję Gospodarczą ONZ¹;
8. „data przyznania pomocy” oznacza dzień, w którym beneficjent nabył prawo otrzymania pomocy zgodnie z obowiązującym krajowym systemem prawnym;
9. „pracownik niepełnosprawny” oznacza każdą osobę,
 - a) która została uznana za osobę niepełnosprawną na mocy prawa krajowego; lub
 - b) u której rozpoznano ograniczenie wynikające z upośledzenia sprawności fizycznej, umysłowej lub psychicznej;
10. „pracownik znajdujący się w szczególnie niekorzystnej sytuacji” oznacza każdą osobę, która:
 - a) jest bez stałego zatrudnienia za wynagrodzeniem w okresie ostatnich sześciu miesięcy; lub

¹ Decyzja Rady z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla, Dz.U. L 336 z 21.12.2010, s. 24, art. 1 lit. a).

- b) jest w wieku od 15 do 24 lat;
 - c) nie ma wykształcenia ponadgimnazjalnego lub zawodowego (ISCED 3) lub nie minęły więcej niż dwa lata od momentu ukończenia przez nią edukacji w pełnym wymiarze i która nie znalazła do tej pory pierwszego stałego zatrudnienia za wynagrodzeniem; lub
 - d) jest w wieku ponad 50 lat; lub
 - e) jest osobą dorosłą mieszkającą samotnie, mającą na utrzymaniu co najmniej jedną osobę; lub
 - f) pracuje w sektorze lub zawodzie w państwie członkowskim, w którym dysproporcja kobiet i mężczyzn jest co najmniej o 25% większa niż średnia dysproporcja we wszystkich sektorach gospodarki w tym państwie członkowskim i należy do grupy stanowiącej mniejszość; lub
 - g) jest członkiem mniejszości etnicznej w państwie członkowskim i która w celu zwiększenia szans na uzyskanie dostępu do stałego zatrudnienia musi poprawić znajomość języka, uzupełnić szkolenia zawodowe lub zwiększyć doświadczenie zawodowe;
11. „miejsca pracy powstałe bezpośrednio w wyniku realizacji projektu inwestycyjnego” oznaczają miejsca pracy związane z działalnością, której dotyczy inwestycja, w tym miejsca pracy utworzone w wyniku wzrostu stopnia wykorzystania zdolności produkcyjnych stworzonych wskutek inwestycji;
12. „kolejna wersja programu pomocy fiskalnej” oznacza program pomocy fiskalnej, który stanowi zmienioną wersję uprzednio istniejącego programu pomocy fiskalnej i zastępuje go;
13. „ekwiwalent dotacji brutto” oznacza zdyskontowaną wartość pomocy wyrażoną jako odsetek zdyskontowanej wartości kosztów kwalifikowalnych obliczonej w momencie jej przyznania na podstawie obowiązującej w danym dniu stopy dyskontowej;
14. pomoc indywidualna” oznacza pomoc przyznaną szczególnemu przedsiębiorstwu, która obejmuje:
- a) pomoc *ad hoc*; oraz
 - b) pomoc przyznaną na podstawie programu pomocy;

15. „wartości niematerialne i prawne” oznaczają aktywa pochodzące z transferu technologii poprzez nabycie praw patentowych, licencji, know-how lub nieopatentowanej wiedzy technicznej;
16. „duże przedsiębiorstwa” oznaczają przedsiębiorstwa niespełniające kryteriów, o których mowa w załączniku I;
17. „obróć produktami rolnymi” oznacza przechowywanie lub wystawianie produktu w celu sprzedaży, oferowanie go na sprzedaż, dostawę lub każdy inny sposób wprowadzania produktu na rynek, z wyjątkiem jego pierwszej sprzedaży przez producenta surowców na rzecz podmiotów zajmujących się odsprzedażą lub przetwórstwem oraz czynności przygotowujących produkt do pierwszej sprzedaży; sprzedaż produktu przez producenta surowców konsumentowi końcowemu uznaje się za wprowadzanie do obrotu, jeśli następuje w odpowiednio wydzielonym do tego celu miejscu;
18. „wzrostu netto liczby pracowników” oznacza wzrost netto liczby miejsc pracy w przedsiębiorstwie w porównaniu do średniej w danym okresie oraz że wszelką utratę miejsc pracy w tym okresie należy odliczyć i że liczbę osób zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin, w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowo wyraża się ułamkowymi częściami rocznych jednostek roboczych;
19. „przetwarzanie produktów rolnych” oznacza czynności dokonywane na produkcji rolnym, w wyniku których powstaje produkt będący również produktem rolnym, z wyjątkiem czynności wykonywanych w gospodarstwach, niezbędnych do przygotowania produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży;
20. „zaliczka zwrotna” oznacza pożyczkę na realizację projektu, wypłacaną w jednej lub kilku ratach, której warunki spłaty zależą od wyników realizacji innowacyjnego projektu badawczorozwojowego;
21. „pracownik znajdujący się w bardzo niekorzystnej sytuacji” oznacza każdą osobę, która:
 - a) jest bez stałego zatrudnienia za wynagrodzeniem w okresie co najmniej 24 miesiące; lub
 - b) jest bez stałego zatrudnienia za wynagrodzeniem w okresie co najmniej 12 miesięcy i należy do jednej z kategorii od b) do g) wymienionych w ramach definicji „pracownika znajdującego się w szczególnie niekorzystnej sytuacji”;

22. „zatrudnienie chronione” oznacza zatrudnienie w przedsiębiorstwie, w którym co najmniej 50 % pracowników jest niepełnosprawnych;
23. „małe i średnie przedsiębiorstwa” lub „MŚP” oznaczają przedsiębiorstwa spełniające kryteria, o których mowa w załączniku II;
24. „rozpoczęcie prac” oznacza rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, zależnie od tego, co nastąpi najpierw, oprócz prac przygotowawczych;
25. „rzeczowe aktywa trwałe” oznaczają aktywa w postaci gruntów, budynków, zakładu, urządzeń i wyposażenia;
26. „pomoc przejrzysta” oznacza pomoc, w przypadku której można dokładnie obliczyć z wyprzedzeniem ekwiwalent dotacji brutto bez konieczności przeprowadzania oceny ryzyka;
27. „zagrożone przedsiębiorstwo” oznacza każde przedsiębiorstwo spełniające następujące warunki: :
- [sprecyzować „kryteria twarde”, obecnie określone w ust. 10 Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw albo określone w nowych wytycznych dotyczących pomocy w celu ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw];
28. „koszty płacy” oznaczają pełen koszt, jaki faktycznie ponosi beneficjent pomocy z tytułu zatrudnienia pracowników, i obejmują:
- a) wynagrodzenie brutto, przed opodatkowaniem;
 - b) składki obowiązkowe, takie jak składki na ubezpieczenie społeczne w pewnym określonym przedziale czasu; oraz
 - c) koszty opieki nad dziećmi i nad rodzicami;

DEFINICJE DOTYCZĄCE POMOCY REGIONALNEJ

29. „obszary kwalifikujące się do pomocy operacyjnej” oznaczają region najbardziej oddalony, o którym mowa w art. 349 Traktatu lub obszar słabo zaludniony, zgodnie z mapą pomocy regionalnej zatwierdzoną dla danego państwa członkowskiego na lata 2014-2020;
30. „szerokopasmowy internet” oznacza asymetryczne cyfrowe łącza abonenckie (do standardu ADSL2+), niezaawansowane sieci kablowe (np. w standardzie DOCSIS 2.0), sieci ruchome trzeciej generacji (UMTS) oraz systemy satelitarne;
31. „sieci NGA” oznaczają światłowodowe sieci dostępowe (FTTx), zaawansowane unowocześnione sieci kablowe oraz niektóre zaawansowane bezprzewodowe sieci

dostępowe zapewniające w sposób niezawodny wysokie szybkości przypadające na abonenta;

32. „sieci szerokopasmowe przesyłu wstecznego” oznaczają pośrednie powiązanie między siecią szkieletową a siecią dostępową i służą do przesyłania danych do i z sieci globalnej;
33. „inwestycja początkowa” oznacza:
- inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związane z założeniem nowego zakładu, zwiększeniem zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu, dywersyfikacją produkcji zakładu poprzez wprowadzenie produktów uprzednio nie produkowanych w zakładzie lub zasadniczą zmianą dotyczącą procesu produkcyjnego istniejącego zakładu; lub
 - nabycie środków trwałych związanych bezpośrednio z zakładem, jeśli zakład został zamknięty lub zostałby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił, przy czym środki nabywane są przez inwestora niezwiązanego ze sprzedawcą i wyklucza samo nabycie akcji lub udziałów przedsiębiorstwa;
34. „inwestycja początkowa na rzecz nowej działalności” oznacza:
- inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne związane z utworzeniem nowego zakładu, pod warunkiem że działalność prowadzona w nowym zakładzie nie jest taką samą lub podobną działalnością jak ta wykonywana w istniejącym zakładzie w tym samym regionie NUTS 3 należącym do tego samego przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw, dywersyfikacją działalności zakładu, pod warunkiem że nowa działalność nie jest taką samą lub podobną działalnością jak ta wykonywana poprzednio w zakładzie;
 - nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił, przy czym środki nabywane są przez inwestora niezwiązanego ze sprzedawcą, pod warunkiem że nowa działalność, jaka ma być prowadzona w oparciu o nabyte aktywa, nie jest taka sama lub podobna jak ta prowadzona w zakładzie przed nabyciem;

35. „taka sama lub podobna działalność” oznacza działalność objętą tą samą klasą (czterocyfrowym kodem numerycznym) w klasyfikacji statystycznej działalności gospodarczej NACE Rev. 2²;
36. „wartości niematerialne i prawne” oznaczają aktywa nabyte w wyniku transferu technologii takie jak prawa patentowe, licencje, know-how lub nieopatentowana wiedza techniczna, a do celów regionalnej pomocy na inwestycje początkowe są one aktywami podlegającymi amortyzacji, wykorzystywane wyłącznie w zakładzie otrzymującym pomoc, zakupione od stron bez prawnych, ekonomicznych czy finansowych powiązań po cenach rynkowych, i zostaną włączone w skład aktywów przedsiębiorstwa oraz przez co najmniej pięć lat – lub trzy lata w przypadku MŚP – związane z projektem otrzymującym pomoc;
37. „pomoc na inwestycje” oznacza pomoc regionalną przyznaną na inwestycję początkową lub inwestycję początkową na rzecz nowej działalności;

²

Jak określono w rozporządzeniu (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1). Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 973/2007 z dnia 20 sierpnia 2007 r. zmieniającym niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych, wdrażającym statystyczną klasyfikację działalności gospodarczej NACE Revision 2 (Dz.U. L 216 z 21.8.2007, s. 10).

38. „przejazd” oznacza przewóz towarów z miejsca pochodzenia do miejsca przeznaczenia obejmujący wszelkie odcinki lub etapy pośrednie w danym państwie członkowskim lub poza nim, dokonany przy zastosowaniu jednego lub kilku środków transportu;
39. „duży projekt inwestycyjny” oznacza inwestycję początkową, której koszty kwalifikowalne przekraczają 50 mln EUR, obliczane z zastosowaniem cen i kursów wymiany w dniu przyznania pomocy. Za duży projekt inwestycyjny uznaje się jednostkowy projekt inwestycyjny, w przypadku każdej inwestycji początkowej rozpoczętej przez tego samego beneficjenta (na poziomie grupy) w okresie trzech lat od daty rozpoczęcia prac nad inną inwestycją objętą pomocą w tym samym regionie NUTS 3;
40. „środki transportu” oznaczają transport kolejowy, transport drogowy towarów, żegluga śródlądowa, transport morski, transport lotniczy oraz transport intermodalny;
41. „punkt przeznaczenia” oznacza miejsce, w którym towary zostają wyladowane;
42. „punkt pochodzenia” oznacza miejsce, w którym towary zostają załadowane do transportu;
43. „regionalna pomoc operacyjna” oznacza pomoc na ograniczenie bieżących wydatków przedsiębiorstwa, które nie są związane z inwestycją początkową i obejmuje to takie kategorie kosztów jak koszty zatrudnienia, materiałów, zamówionych usług, komunikacji, energii, konserwacji, czynszu, administracji itp., ale z wyłączeniem kosztów amortyzacji i kosztów finansowania, jeśli były one uwzględnione w ramach kosztów kwalifikowanych przy przyznawaniu pomocy inwestycyjnej i może być oparta na faktycznych kosztach, ale może również zostać przyznana w postaci rat okresowych na pokrycie spodziewanych kosztów (okresowe płatności kwot ryczałtowych);
44. „program przeznaczony dla konkretnych sektorów działalności gospodarczej” oznacza program, który dotyczy tylko jednego lub ograniczonej liczby rodzajów działalności w obszarze produkcji lub usług.
45. „sektor hutnictwa żelaza i stali” oznacza wszystkie działania związane z produkcją co najmniej jednego z poniższych produktów:
- a) surówka i stopy żelaza:

surówka do produkcji stali, surówka odlewnicza i inna surówka, surówka zwierciadlista oraz stal żelazowo-manganowa wysokowęglowa, bez innych stopów żelaza;
 - b) produkty z żelaza surowe lub półprodukty, stal węglowa lub stal specjalna:

stal ciekła odlewana lub nieodlewna we wlewki, wraz z wlewkami do kucia, półprodukty: kęsiska kwadratowe, kęsy i kęsiska płaskie; blachówka i blachówka do wyrobu blachy białej; szerokie zwoje walcowane na gorąco, z wyjątkiem produkcji stali ciekłej do odlewów z małych i średnich odlewni;

- c) obrabiane na gorąco produkty z żelaza, stal węglowa lub stal specjalna:

szyny, podkłady, nakładki stykowe, podkłady pod szyny, dwuteowniki, kształtowniki o dużym przekroju 80 mm i więcej, kształtowniki grodzicowe, pręty i kształtowniki o przekroju do 80 mm i elementy płaskie do 150 mm, walcówka, rury o przekroju okrągłym i prostokątnym, taśmy i blachy walcowane na gorąco (wraz z taśmą rurową), blacha gruba walcowana na gorąco (powleczone lub nie), blacha cienka i gruba o grubości 3 mm i więcej, uniwersalna blacha gruba o grubości 150 mm i więcej, z wyjątkiem drutu i wyrobów z drutu, prętów ciągnionych i szlifowanych lub polerowanych oraz odlewów żeliwnych;

- d) produkty wykończone na zimno:

blacha biała, blacha biała matowa, blacha czarna, blacha ocynkowana, inne blachy powlekane, blacha walcowana na zimno, blacha elektrotechniczna i taśma na blachę białą, blacha gruba walcowana na zimno, w zwojach i w pasach;

- e) rury:

wszystkie rury stalowe bez szwu, rury stalowe spawane o przekroju większym niż 406,4 mm;

46. „sektor włókien syntetycznych” oznacza:

- a) ekstruzję/teksturyzację wszystkich głównych rodzajów włókien oraz przędzy na bazie poliestru, poliamidu, akrylu lub polipropylenu, niezależnie od ich zastosowania końcowego; lub
- b) polimeryzację (w tym także polikondensację), gdy stanowi ona integralny element ekstruzji na poziomie wykorzystywanych urządzeń; lub
- c) każdy dodatkowy proces związany z jednoczesną instalacją zdolności produkcyjnych do ekstruzji/teksturyzacji przez przyszłego beneficjenta lub przez inne przedsiębiorstwo z grupy, do której należy beneficjent, który to proces, w ramach danej działalności gospodarczej, jest zintegrowany z taką zdolnością produkcyjną na poziomie wykorzystanych urządzeń;

47. „rzeczowe aktywa trwałe” oznaczają aktywa w postaci gruntów, budynków, zakładu, urządzeń i wyposażenia, jednak do celów pomocy regionalnej w sektorze transportu, ruchomości nie zalicza się do kosztów kwalifikowalnych;

48. „turystyka” obejmuje następujące obszary działalności zgodnie z klasyfikacją NACE Rev. 2:

- a) NACE 55: Zakwaterowanie;
- b) NACE 56: Działalność usługowa związana z wyżywieniem;

- c) NACE 79: Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane;
 - d) NACE 90: Działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką;
 - e) NACE 91: Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą;
 - f) NACE 93: Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna;
49. „koszty transportu” oznaczają koszty transportu zarobkowego faktycznie zapłacone przez beneficjentów za przejazd, obejmujące:
- a) opłaty frachtowe, koszty przeładunku i tymczasowe koszty magazynowania w zakresie, w jakim koszty te odnoszą się do podróży;
 - b) koszty ubezpieczenia zastosowane do ładunku;
 - c) podatki, cła lub opłaty stosowane do ładunku i, w stosownym przypadku, do nośności, w punkcie pochodzenia i w punkcie przeznaczenia;
 - d) koszty kontroli bezpieczeństwa i ochrony, dopłaty za zwiększone koszty paliwa.

50. „transport” oznacza transport lądowy: drogowy, kolejowy i wodny, lotnicze i morskie odpłatne usługi transportu pasażerskiego lub towarowego, ale nie obejmuje infrastruktury transportowej takiej jak lotniska i porty;
51. „rodzaj towarów” oznacza towary sklasyfikowane zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1304/2007 z dnia 7 listopada 2007 r. zmieniającym dyrektywę Rady 95/64/WE, rozporządzenie Rady (WE) nr 1172/98, rozporządzenia (WE) nr 91/2003 i (WE) nr 1365/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w celu ustanowienia NST 2007 jako jedynej klasyfikacji w odniesieniu do towarów transportowanych pewnymi środkami transportu³.
52. „infrastruktura lotnisk” oznacza budynki terminali, pasy startowe, terminale, płyta lotniska, wieże kontrolne lub urządzenia pomocnicze bezpośrednie.

DEFINICJE DOTYCZĄCE POMOCY DLA MŚP

53. „instrumenty dłużne” oznacza umowę zobowiązującą pożyczkodawcę do udostępnienia pożyczkobiorcy uzgodnionej kwoty w uzgodnionym czasie, zgodnie z którą pożyczkobiorca ma obowiązek spłacić tę kwotę w uzgodnionym okresie. instrumenty dłużne mogą przyjąć postać kredytów i innych instrumentów finansowania, które zapewniają kredytodawcy/inwestorowi dominujący element stałego minimalnego wynagrodzenia i są przynajmniej częściowo zabezpieczone;
54. „podmiot, któremu powierzono zadanie” oznacza instytucję finansową taką jak np. Europejski Bank Inwestycyjny lub Europejski Fundusz Inwestycyjny, podmiot prawa publicznego lub podmiot prawa prywatnego realizujący misję publiczną, któremu państwo członkowskie powierzyło zarządzanie instrumentem finansowym;
55. „inwestycja kapitałowa” oznacza wniesienie kapitału do przedsiębiorstwa, bezpośrednio lub pośrednio, w zamian za całkowite lub częściowe prawo własności tego przedsiębiorstwa, w przypadku którego inwestor może ponadto sprawować pewną kontrolę w zakresie zarządzania nim oraz może mieć udział w jego przyszłych zyskach;
56. „strategia wyjścia” oznacza strategię likwidacji udziałów/akcji przeprowadzoną przez instrument inwestycyjny lub innego inwestora zgodnie z planem osiągnięcia jak najwyższego zwrotu; należą do niej: sprzedaż na rzecz inwestora branżowego, odpisy, spłata udziałów/akcji/pożyczek uprzywilejowanych, sprzedaż na rzecz innego instrumentu inwestycyjnego lub innego inwestora, sprzedaż na rzecz instytucji finansowej oraz sprzedaż w drodze oferty publicznej, łącznie z pierwszą ofertą publiczną (IPO);
57. „pośrednik finansowy” oznacza każdego pośrednika finansowego, bez względu na jego postać czy prawo własności, w tym podmioty, którym państwo członkowskie powierza realizację środka finansowania ryzyka, fundusze funduszy, fundusze *private equity* oraz fundusze inwestycji publicznych;

³ Dz.U. L 290 z 8.11.2007, s. 14.

58. „pierwsza sprzedaż komercyjna” oznacza pierwszą sprzedaż przez spółkę na rynku produktów lub usług poza ograniczoną sprzedażą w celu badania rynku;
59. „inwestycja kontynuacyjna” oznacza dodatkową inwestycję w spółkę dokonywaną po jednej lub kilku wcześniejszych rundach inwestycji;
60. „gwarancja” oznacza pisemne zobowiązanie do przyjęcia odpowiedzialności za całość lub część nowozawartych transakcji quasi-kapitałowych lub pożyczkowych związanych z finansowaniem ryzyka osoby trzeciej;
61. „stopa gwarancji” oznacza oprocentowanie pokrycia straty każdej transakcji w ramach gwarantowanego portfela;
62. „niezależny inwestor prywatny” oznacza prywatnego inwestora, który jest niezależnego od MŚP, w które inwestuje, w tym instytucje finansowe bez względu na ich prawo własności w zakresie w jakim ponoszą całkowite ryzyko za swoją inwestycję;
63. „inwestycja” oznacza jedną lub więcej rund inwestycji w spółkę;
64. „osoba fizyczna” - do celów art. 17 i 19 - oznacza osobę, która nie jest przedsiębiorstwem w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu;
65. „pożyczki na finansowanie ryzyka” oznaczają pożyczki udzielone przez pośrednika finansowego kwalifikowalnemu MŚP pod warunkiem, że pośrednik finansuje takie pożyczki z własnych środków zgodnie ze stawkami określonymi w art. 19 ust. 10 oraz że jest on w stanie wykazać w oparciu o sprawozdania finansowe z ubiegłych trzech lat, że z portfela pożyczek, wspieranego w ramach środka finansowania ryzyka, może korzystać znaczna liczba MŚP, które - w świetle jego wewnętrznych kryteriów ratingowych – bez środka nie uzyskałyby finansowania;
66. „koszty rozpoznania” oznaczają koszty związane z badaniami MŚP dotyczącymi przyszłego rozwoju przed jego pierwszą sprzedażą komercyjną lub działającego przez okres krótszy niż pięć lat od chwili pierwszej komercyjnej sprzedaży na rynku, jeżeli koszty te nie prowadzą do inwestycji. Koszty rozpoznania nie obejmują kosztów prawnych i administracyjnych funduszu inwestycyjnego ani jego kadry kierowniczej;
67. „całkowite finansowanie” oznacza jedną lub więcej rund finansowania w kwalifikowalne MŚP, w tym inwestycje kontynuacyjne objęte art. 19 ust. 5 niniejszego rozporządzenia;

68. „inwestycja quasi-kapitałowa” oznacza rodzaj finansowania mieszczący się między kapitałem własnym i długiem, charakteryzujący się większym ryzykiem niż dług uprzywilejowany a niższym niż kapitał podstawowy i z której zwrot dla posiadacza udziałów/akcji jest przede wszystkim oparty na zyskach lub stratach odnoszonych przez przedsiębiorstwo docelowe i która nie jest zabezpieczona na wypadek upadłości tego przedsiębiorstwa. Inwestycje quasi-kapitałowe mogą mieć taką strukturę jak dług, niezabezpieczony i podporządkowany, a w niektórych przypadkach wymienialny na udziały, lub jak udziały preferencyjne;
69. „refinansowanie” oznacza zakup istniejących udziałów/akcji spółki od wcześniejszego inwestora lub akcjonariusza/udziałowca;
70. „nienotowane MŚP” oznacza MŚP, które nie jest notowane w cenie giełdowej, a MŚP notowane na alternatywnej platformie obrotu specjalizującej się w MŚP - do celów niniejszego rozporządzenia - uznaje się za nienotowane;
71. „współpraca organizacyjna” oznacza opracowanie wspólnych strategii biznesowych lub struktur zarządzania, świadczenie wspólnych usług lub usług ułatwiających współpracę, skoordynowana działalność taka jak badania lub wprowadzanie produktów do obrotu, wspieranie sieci i klastrów, poprawa dostępności i komunikacji, stosowanie wspólnych instrumentów na rzecz zachęcania przedsiębiorczości i wymiany handlowej z MŚP;
72. „usługi doradcze w zakresie współpracy” oznaczają doradztwo, pomoc i szkolenia na rzecz wymiany wiedzy i doświadczenia oraz na rzecz poprawy współpracy;
73. „usługi wsparcia współpracy” oznaczają udostępnienie przestrzeni biurowej, stron internetowych, banków danych, zasobów bibliotecznych, badań rynku, podręczników, dokumentów roboczych i wzorów dokumentów;
74. „alternatywna platforma obrotu” oznacza rynek akcji lub instrument inwestycyjny specjalizujący się w obrocie akcjami MŚP poprzez pośrednictwo w kontaktach między inwestorami a MŚP;

DEFINICJE DOTYCZĄCE POMOCY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ, ROZWOJOWĄ I INNOWACYJNĄ

75. „cena rynkowa” (ang. arm's-length) oznacza, że warunki transakcji między umawiającymi się stronami nie różnią się od tych, na jakich uczyniłyby to niezależne przedsiębiorstwo i nie zawierają jakiegokolwiek elementu porozumienia. Uważa się, że zasada ceny rynkowej jest spełniona w przypadku stworzenia dla transakcji otwartej, przejrzystej i bezwarunkowej procedury przetargowej;
76. „skuteczna współpraca” oznacza współpracę w celu wymiany wiedzy lub technologii, lub służącą osiągnięciu wspólnego celu w oparciu o podział pracy. Współpracujące strony wspólnie określają zakres projektu badawczego oraz dzielą ryzyko i wyniki tej współpracy; Podwykonawstwa nie uważa się za efektywną współpracę;

77. „eksperymentalne prace rozwojowe” oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności skierowanych bezpośrednio na opracowywanie nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Mogą one także obejmować na przykład czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów i usług.

Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowywanie prototypów, demonstracji, projektów pilotażowych, testowania i jako dowód nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze usprawnienie zasadniczo jeszcze nie określonych produktów, procesów lub usług, a nie rozwój rynków. Mogą obejmować opracowywanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do celów demonstracyjnych i dowodowych. We wszystkich pozostałych przypadkach prototypów i projektów pilotażowych, nie można przeznaczać do celów komercyjnych.

Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń;

78. „badania podstawowe” oznaczają prace eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;
79. „wysoko wykwalifikowany personel” oznacza personel posiadający wyższe wykształcenie i co najmniej pięcioletnie odpowiednie doświadczenie zawodowe, do którego zaliczają się także studia doktoranckie;
80. „badania przemysłowe” oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług, lub też wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług. Uwzględniają one tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także małych linii pilotażowych w celu testowania i uzyskania dowodu wydajności metody produkcyjnej, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych, o ile prototypy i linie pilotażowe nie mogą zostać wykorzystane do celów komercyjnych;
81. „usługi doradcze w zakresie innowacji” oznacza doradztwo, pomoc i szkolenia w zakresie transferu wiedzy, zakupu, ochrony praw własności intelektualnej i handlu nimi, umów licencyjnych i korzystania z norm;
82. „usługi wsparcia innowacji” oznacza udostępnienie przestrzeni biurowej, banków danych, zasobów bibliotecznych, badań rynku, korzystania z laboratoriów oraz znakowanie, testowanie i certyfikację jakości;
83. „przedsiębiorstwo innowacyjne” oznacza przedsiębiorstwo, które:
- (i) za pomocą oceny dokonanej przez zewnętrznego eksperta, może wykazać, że w przewidywalnej przyszłości opracuje produkty, usługi lub procesy, które są nowe lub znacząco ulepszone w porównaniu z aktualną sytuacją w jego branży i które niosą ze sobą ryzyko niepowodzenia technologicznego lub przemysłowego;
 - (ii) jego wydatki na działalność badawczo-rozwojową stanowią co najmniej 15% jego całkowitych kosztów operacyjnych w co najmniej jednym roku z trzech lat poprzedzających przyznanie pomocy lub, w przypadku przedsiębiorstwa rozpoczynającego działalność bez historii finansowej, w bieżącym okresie podatkowym objętym zewnętrznym audytem;

84. „innowacja organizacyjna” oznacza wdrożenie nowej metody organizacyjnej w praktykach prowadzenia działalności w danym przedsiębiorstwie, organizacji pracy lub relacjach z podmiotami zewnętrznymi, definicja ta nie obejmuje natomiast: zmian w praktykach prowadzenia działalności, organizacji pracy lub w relacjach z podmiotami zewnętrznymi, które opierają się na metodach organizacyjnych już stosowanych przez przedsiębiorstwo, zmian w zakresie strategii zarządzania, połączeń i przejęć, zaprzestania stosowania danego procesu, prostego odtworzenia lub podwyższenia majątku, zmian wynikających wyłącznie ze zmian cen czynników produkcji, dostosowania do potrzeb użytkownika, regularnych zmian sezonowych lub innych zmian cyklicznych, obrotu nowymi lub znacząco udoskonalonymi produktami;
85. „koszty personelu” oznacza wydatki związane z zatrudnieniem pracowników badawczych, pracowników technicznych i pozostałych pracowników pomocniczych przy danym projekcie badawczym;
86. „innowacja w obrębie procesu” oznacza wdrożenie nowej lub znacznie udoskonalonej metody produkcji lub dostarczania towarów i usług (w tym znacznej zmiany w obrębie technik, sprzętu lub oprogramowania), definicja ta nie obejmuje natomiast: niewielkich zmian lub ulepszeń, zwiększenia mocy produkcyjnych lub usługowych poprzez dodanie systemów produkcyjnych lub logistycznych bardzo podobnych do obecnie stosowanych, zaprzestania stosowania danego procesu, prostego odtworzenia lub podwyższenia majątku, zmian wynikających jedynie ze zmian cen czynników produkcji, dostosowania do potrzeb użytkownika, regularnych zmian sezonowych i innych zmian cyklicznych, obrotu nowymi lub znacząco udoskonalonymi produktami;
87. „organizacja prowadząca badania i szerząca wiedzę” oznacza podmiot (taki jak uniwersytet lub instytut badawczy, agencję zajmującą się transferem technologii, pośrednika innowacyjnego, wirtualny lub fizyczny podmiot prowadzący współpracę w dziedzinie badań i rozwoju) niezależnie od jego statusu prawnego (ustanowionego na mocy prawa publicznego lub prywatnego) lub sposób finansowania, którego podstawowym celem jest samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań w sposób niedyskryminacyjny i niewyłączny poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy.

Jednostka może prowadzić działalność gospodarczą, o ile: przyczynia się ona do realizacji podstawowego celu, czyli że nie szkodzi niezależności podstawowej działalności danej jednostki, jest ściśle powiązana z działalnością podstawową, stanowi jedynie nieistotną część budżetu przeznaczzonego na niezależne badania i jest prowadzona na zasadach rynkowych.

Finansowanie, koszty i dochody związane z działalnością gospodarczą należy uwzględniać oddzielnie.

Przedsiębiorstwa mogące wywierać wpływ na taki podmiot w roli, na przykład, jego udziałowców/akcjonariuszy czy członków nie mają preferencyjnego dostępu do potencjału badawczego tego podmiotu ani do wyników prowadzonych przez niego badań;

88. „infrastruktura badawcza” oznacza obiekty, zasoby i powiązane z nimi usługi, które są wykorzystywane przez środowisko naukowe do prowadzenia badań naukowych w swoich dziedzinach, definicja ta obejmuje podstawowe wyposażenie naukowe i materiał badawczy, zasoby oparte na wiedzy takie jak zbiory, archiwa lub uporządkowane informacje naukowe, infrastrukturę dostępową opartą na technologiach informacyjno-komunikacyjnych taką jak sieć "Grid", infrastrukturę komputerową, oprogramowanie i infrastrukturę łączności; oraz wszelkie inne środki niezbędne do prowadzenia badań naukowych. Infrastruktury badawcze tego typu mogą być zlokalizowane w jednej placówce lub „rozproszone” (zorganizowana sieć zasobów)⁴;
89. „oddelegowanie” oznacza tymczasowe zatrudnienie personelu przez beneficjenta na pewien czas, po którym osoby zatrudnione mają prawo wrócić do swego poprzedniego pracodawcy;

DEFINICJE DOTYCZĄCE POMOCY NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA

90. „ochrona środowiska” oznacza każde działanie zmierzające do naprawienia wyrządzonej szkody lub zapobiegające wyrządzeniu szkody fizycznemu otoczeniu lub zasobom naturalnym poprzez działalność beneficjenta, działanie zmierzające do zmniejszenia ryzyka wystąpienia takiej szkody bądź zachęcające do bardziej efektywnego wykorzystywania zasobów naturalnych, w tym oszczędzania energii i stosowania odnawialnych źródeł energii;
91. „oszczędność energii” oznacza ilość zaoszczędzonej energii ustaloną w drodze pomiaru lub oszacowania zużycia przed wdrożeniem środka mającego na celu poprawę efektywności energetycznej i po jego wdrożeniu, z jednoczesnym zapewnieniem normalizacji warunków zewnętrznych wpływających na zużycie energii;
92. „infrastruktura energetyczna” oznacza kategorie infrastruktury energetycznej określone z załączniku II do wniosku rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej i uchylającego decyzję nr 1364/2006/WE i zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 713/2009, (WE) nr 714/2009 i (WE) nr 715/2009⁵;
93. „normy unijne” oznaczają:
- a) obowiązkowe normy unijne określające poziom, jaki poszczególne przedsiębiorstwa powinny osiągnąć w zakresie ochrony środowiska; lub
 - b) zobowiązanie na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE⁶ dotyczące korzystania z najlepszych dostępnych technik zgodnie z

⁴ Zgodnie z art. 2 lit. a) rozporządzenia Rady (WE) nr 723/2009 z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wspólnotowych ram prawnych konsorcjum na rzecz europejskiej infrastruktury badawczej (ERIC), Dz.U. L 206 z 8.8.2009, s.1.

⁵ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/pl/12/pe00/pe00075-re01.pl12.pdf>

⁶ Dz.U L 24 z 29.1.2008, s. 8.

najnowszymi informacjami na ten temat opublikowanymi przez Komisję zgodnie z art. 17 ust. 2 tej dyrektywy;

94. „zanieczyszczony teren” oznacza teren, na którym stwierdzono spowodowaną przez człowieka obecność substancji niebezpiecznych w takim stężeniu, że stanowi ono poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi lub środowiska, biorąc pod uwagę obecne i zatwierdzone przyszłe przeznaczenie terenu (w tym grunty leśne). Szkody w środowisku, o których mowa, obejmują pogorszenie jakości gleby lub też wód powierzchniowych lub gruntowych.
95. „mechanizm współpracy” oznacza mechanizm, który spełnia warunki art. 6, 7 lub 8 dyrektywy (WE) 2009/28 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych⁷;

⁷ Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 16.

96. „odnawialne źródła energii” oznacza następujące odnawialne niekopalne źródła energii: energię wiatru, słoneczną, aerothermalną, geothermalną, hydrothermalną i pozyskiwaną z fal oceanu oraz pochodzącą z wody, biomasy, gazu wysypiskowego, gazu z oczyszczalni ścieków i biogazów;
97. „biopaliwo” oznacza ciekłe lub gazowe paliwo dla transportu, produkowane z biomasy;
98. „biopaliwo proekologiczne” oznacza biopaliwo spełniające kryteria zrównoważonego rozwoju określone w art. 17 dyrektywy (WE) 2009/28 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych⁸;
99. „energia z odnawialnych źródeł energii” oznacza energię produkowaną przez zakłady wykorzystujące wyłącznie odnawialne źródła energii, jak również pewną część energii, wyrażoną jako wartość opałowa, wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii w elektrowniach hybrydowych wykorzystujących także konwencjonalne źródła energii, definicja ta obejmuje odnawialną energię elektryczną wykorzystywaną do pompowania w elektrowniach szczytowo-pompowych, nie obejmuje natomiast energii elektrycznej produkowanej w elektrowniach szczytowo-pompowych;
100. „kogeneracja” oznacza równoczesne wytwarzanie energii cieplnej i energii elektrycznej lub mechanicznej w trakcie tego samego procesu;
101. „podatek na ochronę środowiska” oznacza podatek, w którego przypadku szczególna podstawa opodatkowania ma wyraźnie negatywny wpływ na środowisko lub który nakłada się na niektóre działania, towary lub usługi w celu włączenia w ich cenę kosztów ochrony środowiska lub w celu zachęcenia producentów i konsumentów do działań mających korzystny wpływ na środowisko;
102. „gwarantowana premia” oznacza premię dopłacaną do ceny rynkowej, co umożliwia objęcie producentów energii ze źródeł odnawialnych systemem cen rynkowych;
103. „minimalny unijny poziom opodatkowania” oznacza minimalny poziom opodatkowania przewidziany w prawodawstwie unijnym; w przypadku produktów energetycznych i energii elektrycznej minimalny unijny poziom opodatkowania oznacza minimalny poziom opodatkowania przewidziany w załączniku I do dyrektywy Rady 2003/96/WE⁹;
104. „rzeczowe aktywa trwałe” oznaczają inwestycje w grunty (w tym grunty leśne) bezwzględnie konieczne do osiągnięcia celów związanych z ochroną środowiska, inwestycje w budynki, zakłady i urządzenia mające na celu ograniczenie lub wyeliminowanie zanieczyszczeń i uciążliwości oraz inwestycje mające na celu dostosowanie metod produkcji pod kątem ochrony środowiska;
105. „zasada »zanieczyszczający płaci«” oznacza, że koszty działań mających na celu likwidację zanieczyszczeń powinien ponosić zanieczyszczający, chyba że nie można

⁸ Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 16.

⁹ Dz.U. L 283 z 31.10.2003, s. 51.

zidentyfikować podmiotu odpowiedzialnego za zanieczyszczenia lub nie można go pociągnąć do odpowiedzialności na podstawie prawa unijnego lub krajowego lub nie można go nakłonić do poniesienia kosztów rekultywacji. Zanieczyszczenia w tym kontekście oznaczają szkodę wyrządzoną przez zanieczyszczającego fizycznemu otoczeniu lub zasobom naturalnym w wyniku bezpośredniego lub pośredniego szkodenia środowisku lub w wyniku stworzenia warunków prowadzących do takiej szkody¹⁰;

106. „standardowy zakres obowiązków związanych z bilansowaniem” oznacza obowiązki związane z bilansowaniem, jakie w państwach członkowskich spoczywają normalnie na producentach energii elektrycznej, w tym na producentach energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych.

¹⁰ Zalecenie Rady z dnia 3 marca 1975 r. w sprawie alokacji kosztów i działań władz publicznych w zakresie ochrony środowiska (Dz.U. L 194 z 25.7.1975, s. 1).

ZAŁĄCZNIK II **Definicje MŚP**

Artykuł 1

Przedsiębiorstwo

Za przedsiębiorstwo uważa się podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną. Zalicza się tu w szczególności osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz firmy rodzinne zajmujące się rzemiosłem lub inną działalnością, a także spółki lub konsorcja prowadzące regularną działalność gospodarczą.

Artykuł 2

Pułap zatrudnienia oraz pułapy finansowe określające kategorię przedsiębiorstwa

1. Do kategorii mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw („MŚP”) należą przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników, i których roczny obrót nie przekracza 50 milionów EUR a/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 43 milionów EUR.
2. W kategorii MŚP małe przedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 50 pracowników i którego roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza 10 milionów EUR.
3. W kategorii MŚP mikroprzedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 milionów EUR.

Artykuł 3

Rodzaje przedsiębiorstw brane pod uwagę przy obliczaniu pułapu zatrudnienia i pułapu finansowego

1. „Przedsiębiorstwo samodzielne” oznacza każde przedsiębiorstwo, które nie jest zakwalifikowane jako przedsiębiorstwo partnerskie w rozumieniu ust. 2 ani jako przedsiębiorstwo powiązane w rozumieniu ust. 3.
2. „Przedsiębiorstwa partnerskie” są to wszystkie przedsiębiorstwa, które nie zostały zakwalifikowane jako przedsiębiorstwa powiązane w rozumieniu ust. 3 i między którymi istnieją następujące związki: przedsiębiorstwo działające na rynku wyższego szczebla (typu *upstream*) posiada, samodzielnie lub wspólnie z co najmniej jednym przedsiębiorstwem powiązanym w rozumieniu ust. 3, 25 % lub więcej kapitału lub praw głosu innego przedsiębiorstwa działającego na rynku niższego szczebla (typu *downstream*). Przedsiębiorstwo można jednak zakwalifikować jako samodzielne i w związku z tym niemające żadnych przedsiębiorstw partnerskich, nawet jeśli niżej wymienieni inwestorzy osiągnęli lub przekroczyli pułap 25%, pod warunkiem że nie

są oni powiązani, w rozumieniu ust. 3, indywidualnie ani wspólnie, z danym przedsiębiorstwem:

- a) publiczne korporacje inwestycyjne, spółki kapitałowe podwyższonego ryzyka, osoby fizyczne lub grupy osób prowadzące regularną działalność inwestycyjną podwyższonego ryzyka, które inwestują w firmy nienotowane na giełdzie (tzw. „anioły biznesu”), pod warunkiem że całkowita kwota inwestycji tych inwestorów w jedno przedsiębiorstwo nie przekroczy 1 250 000 EUR;
- b) uczelnie wyższe lub ośrodki badawcze nienastawione na zysk;
- c) inwestorzy instytucjonalni, w tym regionalne fundusze rozwoju;
- d) niezależne władze lokalne jednostki administracyjnej z rocznym budżetem poniżej 10 milionów EUR oraz liczbą mieszkańców poniżej 5 000.

3. Przedsiębiorstwa powiązane oznaczają przedsiębiorstwa, które pozostają w jednym z poniższych związków:

- a) przedsiębiorstwo ma większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka;
- b) przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa;
- c) przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo zgodnie z umową zawartą z tym przedsiębiorstwem lub postanowieniami w jego statucie lub umowie spółki;
- d) przedsiębiorstwo będące udziałowcem/akcjonariuszem lub członkiem innego przedsiębiorstwa kontroluje samodzielnie, zgodnie z umową z innymi udziałowcami/akcjonariuszami lub członkami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu udziałowców/akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie.

Zakłada się, że wpływ dominujący nie istnieje, jeżeli inwestorzy wymienieni w ust. 2 akapit drugi nie angażują się bezpośrednio lub pośrednio w zarządzanie danym przedsiębiorstwem, bez uszczerbku dla ich praw jako udziałowców/akcjonariuszy.

Przedsiębiorstwa, które pozostają w jednym ze związków opisanych w akapicie pierwszym z co najmniej jednym przedsiębiorstwem, lub inwestorów, o których mowa w ust. 2, również traktuje się jako powiązanych.

Przedsiębiorstwa pozostające w jednym z takich związków z osobą fizyczną lub grupą osób fizycznych działających wspólnie również traktuje się jak przedsiębiorstwa powiązane, jeżeli prowadzą swoją działalność lub część działalności na tym samym właściwym rynku lub rynkach pokrewnych.

Za „rynek pokrewny” uważa się rynek dla danego produktu lub usługi znajdujący się bezpośrednio na wyższym lub niższym szczeblu rynku w stosunku do właściwego rynku.

4. Poza przypadkami określonymi w ust. 2 akapit drugi przedsiębiorstwa nie można uznać za małe lub średnie przedsiębiorstwo, jeżeli 25% lub więcej kapitału lub praw głosu kontroluje bezpośrednio lub pośrednio, wspólnie lub indywidualnie, co najmniej jeden organ państwowy.
5. Przedsiębiorstwa mogą złożyć oświadczenie o swoim statusie prawnym przedsiębiorstwa samodzielnego, przedsiębiorstwa partnerskiego lub przedsiębiorstwa powiązanego, załączając dane dotyczące pułapów określonych w art. 2. Oświadczenie można złożyć nawet wtedy, gdy kapitał jest rozdrobniony w stopniu uniemożliwiającym określenie właściciela, w którym to przypadku przedsiębiorstwo w dobrej wierze oświadcza, że w sposób prawnie uzasadniony może przyjąć, iż 25% lub więcej jego kapitału nie jest w posiadaniu innego przedsiębiorstwa ani we wspólnym posiadaniu większej liczby powiązanych przedsiębiorstw. Oświadczenia takie nie wykluczają kontroli i postępowań wyjaśniających przewidzianych w przepisach krajowych lub unijnych.

Artykuł 4

Dane stosowane do określania pułapu zatrudnienia i pułapu finansowego oraz okresy referencyjne

1. Dane stosowane do określania liczby pracowników i kwot finansowych to dane odnoszące się do ostatniego zatwierdzonego okresu obrachunkowego i obliczane w skali rocznej. Uwzględnia się je począwszy od dnia zamknięcia ksiąg rachunkowych. Kwota wybrana jako obrót jest obliczana z pominięciem podatku VAT i innych podatków pośrednich.
2. Jeżeli w dniu zamknięcia ksiąg rachunkowych dane przedsiębiorstwo stwierdza, że w skali rocznej przekroczyło pułapy zatrudnienia lub pułapy finansowe określone w art. 2, lub spadło poniżej tych pułapów, uzyskanie lub utrata statusu średniego, małego lub mikroprzedsiębiorstwa następuje tylko wówczas, gdy zjawisko to powtórzy się w ciągu dwóch kolejnych okresów obrachunkowych.
3. W przypadku nowo utworzonych przedsiębiorstw, których księgi rachunkowe nie zostały jeszcze zatwierdzone, odpowiednie dane pochodzą z oceny dokonanej w dobrej wierze w trakcie roku obrachunkowego.

Artykuł 5

Pułap zatrudnienia

Liczba zatrudnionych osób odpowiada liczbie rocznych jednostek roboczych (RJR), to jest liczbie pracowników zatrudnionych na pełnych etatach w obrębie danego przedsiębiorstwa lub w jego imieniu w ciągu całego uwzględnianego roku referencyjnego. Praca osób, które nie przepracowały pełnego roku, które pracowały w niepełnym wymiarze godzin bez względu na

długość okresu zatrudnienia, lub pracowników sezonowych jest obliczana jako część ułamkowa RJR. W skład personelu wchodzi:

- a) pracownicy;
- b) osoby pracujące dla przedsiębiorstwa, podlegające mu i uważane za pracowników na mocy prawa krajowego;
- c) właściciele-kierownicy;
- d) partnerzy prowadzący regularną działalność w przedsiębiorstwie i czerpiący z niego korzyści finansowe.

Praktykanci lub studenci odbywający szkolenie zawodowe na podstawie umowy o praktyce lub szkoleniu zawodowym nie wchodzi w skład personelu. Nie wlicza się okresu trwania urlopu macierzyńskiego ani wychowawczego.

Artykuł 6

Ustalenie danych przedsiębiorstwa

1. W przypadku przedsiębiorstwa samodzielnego dane dotyczące liczby pracowników ustalane są wyłącznie na podstawie jego ksiąg rachunkowych.
2. W przypadku przedsiębiorstwa mającego przedsiębiorstwo partnerskie lub przedsiębiorstwa powiązane dane, w tym dane dotyczące liczby pracowników, określa się na podstawie ksiąg rachunkowych i innych danych przedsiębiorstwa lub, jeżeli istnieje, skonsolidowanego sprawozdania finansowego danego przedsiębiorstwa lub skonsolidowanego sprawozdania finansowego innego przedsiębiorstwa, w którym ujęte jest dane przedsiębiorstwo. Dane, o których mowa w pierwszym akapicie, uzupełnia się danymi dotyczącymi każdego przedsiębiorstwa partnerskiego znajdującego się bezpośrednio na wyższym lub niższym szczeblu rynku w stosunku do danego przedsiębiorstwa. Uzupełnienie danych jest proporcjonalne do procentowego udziału w kapitale lub prawach głosu (zależnie od tego, która z tych wartości jest większa). W przypadku holdingów typu cross-holding stosuje się większy udział procentowy. Dane, o których mowa w pierwszym i drugim akapicie, uzupełnia się pełnymi danymi każdego przedsiębiorstwa, które jest bezpośrednio lub pośrednio powiązane z danym przedsiębiorstwem, jeśli dane te nie zostały podane wcześniej w ramach skonsolidowanego sprawozdania finansowego.
3. Do celów stosowania ust. 2 dane przedsiębiorstw partnerskich danego przedsiębiorstwa pochodzą z ich ksiąg rachunkowych i innych danych, w tym skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jeżeli takie istnieje. Dane te uzupełnia się pełnymi danymi przedsiębiorstw, które są powiązane z tymi przedsiębiorstwami partnerskimi, jeśli dane te nie zostały podane wcześniej w ramach skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Do celów stosowania tego samego ust. 2 dane przedsiębiorstw, które są powiązane z danym przedsiębiorstwem pochodzą z ich ksiąg rachunkowych i innych danych, w tym skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jeżeli takie istnieje. Dane te uzupełnia się proporcjonalnie danymi każdego ewentualnego przedsiębiorstwa partnerskiego

takiego przedsiębiorstwa powiązanego, znajdującego się na wyższym lub niższym szczeblu rynku, chyba że zostały one już ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w stosunku co najmniej proporcjonalnym do udziału określonego w ust. 2 akapit drugi.

4. W przypadku gdy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym brakuje danych dotyczących zatrudnienia w danym przedsiębiorstwie, dane te oblicza się przez proporcjonalne zestawienie danych od przedsiębiorstw partnerskich oraz przez dodanie danych od przedsiębiorstw, z którymi dane przedsiębiorstwo jest powiązane.

ZAŁĄCZNIK III
Informacje dotyczące pomocy państwa wyłączonej na warunkach niniejszego rozporządzenia

CZĘŚĆ I

Informacje przekazuje się za pomocą odpowiedniego programu komputerowego zgodnie z art.
10

Odniesienie do środka pomocy	<i>(wypełnia Komisja)</i>	
Państwo członkowskie		
Numer referencyjny nadany przez państwo członkowskie		
Region	Nazwa regionu (NUTS)¹¹	Status pomocy regionalnej¹²
Organ przyznający pomoc	Nazwa	
	Adres pocztowy	
	Adres internetowy	
Nazwa środka pomocy		
Krajowa podstawa prawna (odesłanie do właściwego promulgatora krajowego)		
Adres internetowy pełnego tekstu środka pomocy		

¹¹ NUTS - nomenklatura jednostek terytorialnych do celów statystycznych. Region określa się zwykle na poziomie 2.

¹² Art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE (status „a”), art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE (status „c”), obszary nieobjęte pomocą tj. obszary niekwalifikujące się do pomocy regionalnej (status „n”).

Rodzaj pomocy	środek	Program pomocy	
		Pomoc <i>ad hoc</i>	Nazwa beneficjenta i grupy¹³, do której należy
Zmiana istniejącego programu pomocy lub pomocy <i>ad hoc</i>			Oznaczenie środka pomocy
		Przedłużenie	
		Zmiany	
Czas trwania pomocy¹⁴		Program pomocy	(dd/mm/rrrr - dd/mm/rrrr)
Data przyznania pomocy¹⁵		Pomoc <i>ad hoc</i>	dd/mm/rrrr
Sektor(y) gospodarki		Wszystkie sektory kwalifikujące się do pomocy	
		Pomoc ograniczona do konkretnych sektorów: proszę określić zgodnie z NACE Rev. 2¹⁶	
Rodzaj beneficjenta		MŚP	
		Duże przedsiębiorstwo	
Budżet		Całkowity planowany roczny budżet programu pomocy¹⁷	... w walucie krajowej (kwota bez ułamków)
		Całkowita kwota pomocy <i>ad hoc</i> przyznanej przedsiębiorstwu¹⁸	... w walucie krajowej (kwota bez ułamków)

¹³ W rozumieniu reguł konkurencji określonych w Traktacie oraz w rozumieniu niniejszego rozporządzenia przedsiębiorstwem jest każda jednostka wykonująca działalność gospodarczą niezależnie od jej formy prawnej i sposobu finansowania. Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że podmioty, które są kontrolowane (prawnie lub de facto) przez ten sam podmiot, należy traktować jako jedno przedsiębiorstwo.

¹⁴ Okres, w którym organ przyznający pomoc może się zobowiązać do przyznania pomocy.

¹⁵ Określona zgodnie z motywem 36 rozporządzenia.

¹⁶ NACE Rev. 2 jest statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej. Sektor określany jest zwykle na poziomie grupy.

¹⁷ W przypadku programu pomocy: W przypadku programu pomocy proszę wskazać całkowitą kwotę rocznego budżetu planowanego na podstawie programu lub szacowaną roczną stratę podatkową w odniesieniu do wszystkich instrumentów pomocy objętych programem.

	Przeznaczony na gwarancje¹⁹	na	... w walucie krajowej (kwota bez ułamków)
Instrument pomocy (art. 5)	Dotacja/dotacja na spłatę odsetek		
	Pożyczka/Zaliczki zwrotne		
	Gwarancja (w stosownych przypadkach z odniesieniem do decyzji Komisji)²⁰		
	Korzyść podatkowa lub zwolnienie podatkowe		
	Dostarczenie kapitału podwyższonego ryzyka		
	Inne (proszę określić)		
W przypadku współfinansowania z funduszu (funduszy) UE	Nazwa funduszu (funduszy) UE:	Amount of funding (w podziale na fundusze UE)	... w walucie krajowej (kwota bez ułamków)

¹⁸ W przypadku przyznania pomocy *ad hoc*: proszę wskazać całkowitą kwotę pomocy lub stratę podatkową.

¹⁹ W przypadku gwarancji proszę wskazać (maksymalną) kwotę gwarantowanych pożyczek.

²⁰ Ewentualnie odesłanie do decyzji Komisji zatwierdzającej sposób obliczenia ekwiwalentu dotacji brutto zgodnie z art. 5 ust. 2. lit. c) rozporządzenia.

CZĘŚĆ II

Informacje przekazuje się za pomocą odpowiedniego programu komputerowego zgodnie z art.
10

Należy wskazać przepis rozporządzenia, który ma zastosowanie do danego środka pomocy.

Główny cel pomocy - Cele ogólne (lista)	Cele (lista)	Maksymalna intensywność pomocy w % lub maksymalna kwota pomocy w walucie krajowej (kwota bez ułamków)	MŚP – premie w %
Pomoc regionalna - pomoc inwestycyjna ⁴⁴ (art. 15)	Program pomocy	...%	
	Pomoc ad hoc (art. 15 ust. 1)	...%	
Pomoc regionalna - pomoc operacyjna (art. 16)	Koszty transportu towarów wyprodukowanych na obszarach kwalifikujących się (art. 16 ust. 2 lit. a))	...%	
	Dodatkowe koszty w regionach najbardziej oddalonych (art. 16. ust 2 lit. b))	...%	
Pomoc dla MŚP - pomoc inwestycyjna (art. 17)		...%	
Pomoc dla MŚP - dostęp MŚP do finansowania	Pomoc na finansowanie ryzyka (art. 17)	... w walucie krajowej	
	Pomocy dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność (art. 20)	... w walucie krajowej	

⁴⁴

W przypadku pomocy regionalnej *ad hoc* uzupełniającej pomoc przyznaną w ramach programu (programów) pomocy proszę wskazać zarówno intensywność pomocy przyznanej w ramach programu pomocy, jak i intensywność pomocy *ad hoc*.

Pomoc dla MŚP – pomoc na rzecz alternatywnych platform współpracy, wyspecjalizowanych w MŚP (art. 21)			...%; w przypadku gdy środek pomocy przyjmuje postać pomocy na rozpoczęcie działalności: ... w walucie krajowej	
Pomoc dla MŚP - pomoc na koszty rozpoznania (art. 22)			...%	
Pomoc na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (art. 23–26)	Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe (art. 23)	Badania podstawowe (art. 23 ust. 2 lit. a))	...%	
		Badania przemysłowe (art. 23 ust. 2 lit. b))	...%	
		Eksperymentalne prace rozwojowe (art. 23 ust. 2 lit. c))	...%	
	Pomoc na tworzenie infrastruktur badawczych (art. 24)		...%	
	Pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności (art. 25)		...%	
	Pomoc na działalność badawczo-rozwojową w sektorach rolnictwa i rybołówstwa (art. 26)		...%	
Pomoc szkoleniowa (art. 27)			...%	
Pomoc na zatrudnienie - pomoc dla pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych (art. 28 – -29)	Pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji lub zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych (art. 28)		...%	
	Pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych (art. 29)		...%	
Pomoc na ochronę środowiska (art. 30–36)	Pomoc inwestycyjna umożliwiającą przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie		...%	

	poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych (art. 30)		
	Pomoc na szybkie przystosowanie małych i średnich przedsiębiorstw do przyszłych norm wspólnotowych (art. 31)	...%	
	Pomoc w obszarze ochrony środowiska na inwestycje zwiększające oszczędność energii (art. 32)	...%	
	Pomoc w obszarze ochrony środowiska na inwestycje w układy kogeneracji o wysokiej sprawności (art. 33)	...%	
	Pomoc inwestycyjna w obszarze ochrony środowiska na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych (art. 34)	... w walucie krajowej	
	Pomoc na ochronę środowiska w formie ulg podatkowych (art. 35)	...%	
	Pomoc inwestycyjna na rekultywację zanieczyszczonych terenów (art. 36)	...%	
	Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie miejski system ciepłowniczy i chłodniczy (art. 37)	...%	
	Pomoc na badania środowiska (art. 38)	...%	

Część III

FORMULARZ DO PUBLIKOWANIA INFORMACJI O PRYZNANIU POMOCY INDYWIDUALNEJ NA PODSTAWIE ART. 10 I DO PRZEKAZYWANIA TYCH INFORMACJI KOMISJI ZGODNIE Z ART. 12

Odniesienie do środka pomocy		
Państwo członkowskie		
Organ przyznający pomoc	Nazwa	
	Adres internetowy	
Nazwa beneficjenta, numer VAT i grupa, do której należy		
Rodzaj beneficjenta	<i>MŚP</i>	
	<i>Duże przedsiębiorstwo</i>	
Region, w którym beneficjent ma swoją siedzibę	Nazwa regionu (NUTS)⁴⁵	Status pomocy regionalnej⁴⁶
Sektor (sektory) gospodarki, w którym (których) beneficjent prowadzi działalność	<i>NACE Rev. 2 i krótki opis</i>	
Element pomocy, kwota wyrażona w walucie krajowej, bez ułamków⁴⁷		
Instrument pomocy⁴⁸	Dotacja/dotacja na spłatę odsetek	
	Pożyczka/Zaliczki zwrotne/Dotacja podlegająca	

⁴⁵ NUTS - nomenklatura jednostek terytorialnych do celów statystycznych. Region określa się zwykle na poziomie 2.

⁴⁶ Art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE (status „a”), art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE (status „c”), obszary nieobjęte pomocą tj. obszary niekwalifikujące się do pomocy regionalnej (status „n”).

⁴⁷ Ekwiwalent dotacji brutto lub – dla programów pomocy na finansowanie ryzyka - wysokość inwestycji publicznych.

⁴⁸ Jeżeli pomoc przyznawana jest za pośrednictwem wielu instrumentów pomocy, jej kwota dostarczana jest przez instrument.

	zwrotowi	
	Gwarancja (w stosownych przypadkach z odniesieniem do decyzji Komisji) ⁴⁹	
	Korzyść podatkowa lub zwolnienie podatkowe	
	Finansowanie ryzyka	
	Inne (proszę określić)	
Data przyznania pomocy	dd/mm/rrrr	
Cel pomocy		
Podstawa prawna, w tym przepisy wykonawcze i, w stosownych przypadkach, program na mocy którego przyznawana jest pomoc		

⁴⁹ W stosownych przypadkach z odniesieniem do decyzji Komisji zatwierdzającej sposób obliczenia ekwiwalentu dotacji brutto.

ZAŁĄCZNIK IV
Formularz wniosku dotyczący efektu zachęty (określonego w art. 6)

1. Informacje dotyczące beneficjenta pomocy:

- nazwa, miejsce głównej siedziby, główny sektor działalności (kod NACE);
- oświadczenie, że firma nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu niniejszego rozporządzenia];
- oświadczenie określające pomoc (zarówno *de minimis* jak i pomocy państwa) już otrzymaną na inne projekty w ciągu ostatnich trzech lat,
- oświadczenie określające pomoc, którą ten sam projekt już otrzymał lub ma otrzymać od innych organów przyznających pomoc.

2. Informacje o rodzaju projektu/działalności mającym otrzymać wsparcie:

- Opis projektu
- opis oczekiwanego pozytywnego wpływu na dany obszar (np. liczba utworzonych miejsc pracy, działalność badawcza, rozwojowa i innowacyjna, działalność szkoleniowa, utworzenie zgrupowania);
- odpowiednia podstawa prawna (krajowa, unijna lub obie);
- planowana data rozpoczęcia-zakończenia projektu;
- lokalizacja (lokalizacje) projektu.

3. Informacja na temat finansowania projektu:

- inwestycje i inne koszty z nią związane;
- koszty kwalifikowalne ogółem;
- kwota pomocy niezbędnych do realizacji projektu/działania;
- intensywność pomocy.

4. Informacja co do konieczności pomocy i oczekiwanego wpływu:

krótkie wyjaśnienie konieczności pomocy i jej wpływu na decyzję o podjęciu inwestycji i decyzję dotyczącą lokalizacji; Należy podać alternatywną inwestycję lub lokalizację w przypadku braku pomocy.

ZAŁĄCZNIK V

Przepisy dotyczące jednej strony internetowej państwa członkowskiego

- (1) Państwa członkowskie powinny zorganizować swoją jedną stronę internetową dotyczącą pomocy państwa, na której mają być publikowane informacje określone w art. 10 ust. 1 lit. b) i art. 2, w sposób umożliwiający łatwy dostęp do tych informacji.
- (2) Dostęp do strony internetowej powinien być możliwy poprzez wyszukiwarkę lub funkcję wyszukiwania w interfejsie użytkownika („funkcję wyszukiwania”). Poprzez funkcję wyszukiwania powinno być możliwe wyszukiwanie wszystkich poszczególnych informacji i ich dowolnych kombinacji. Wyniki funkcji wyszukiwania powinny być również dostępne do pobrania, w co najmniej dwóch różnych formatach zgodnie z powszechnym standardem, aby umożliwić dalsze przetwarzanie informacji w arkuszu, np. XLS, CSV lub za pomocą innych środków wykorzystujących techniki internetowe, np. XML, HTML.
- (3) Wszystkie zainteresowane strony powinny móc – bez ograniczeń – korzystać z dostępu do strony internetowej. Dostęp do strony nie wymaga wcześniejszej rejestracji użytkownika.